

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA
Školské inšpekčné centrum Prešov
Levočská 13, 080 01 Prešov

Číslo: 7066/2024-2025

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch od 02. 12. 2024 do 05. 12. 2024

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola, Nižný Hrabovec 155	
Zriaďovateľ	Obec Nižný Hrabovec

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

PaedDr. Jozef Baran, riaditeľ školy

Mgr. Mária Komanová, zástupkyňa riaditeľa školy

V súlade s poverením na **komplexnú inšpekciu** č. 7066/2024-2025 zo dňa 26. 11. 2024 **inšpekciu vykonali:**

Mgr. Adela Čebrová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov	
RNDr. František Bočkay, školský inšpektor, ŠIC Prešov	
PaedDr. Mária Ferencová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov	
PaedDr. Beáta Hricková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov	
PaedDr. Svetlana Chomjaková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov	
Mgr. Ľubomír Mitráš, školský inšpektor, ŠIC Prešov	
Mgr. Alena Porvazová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov	
Mgr. Ivona Staníková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov	
Mgr. Mária Tuptová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov	

1 PREDMET ŠKOLSKÉJ INŠPEKCIE

Stav a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu, pedagogického riadenia a podmienok výchovy a vzdelávania v základnej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola štátna vidiecka plnoorganizovaná základná škola (ZŠ) s vyučovacím jazykom slovenským, v ktorej sa vzdelávalo 325 žiakov, z toho 58 žiakov primárneho vzdelávania a 267 žiakov nižšieho stredného vzdelávania. Z marginalizovanej rómskej komunity (MRK) pochádzalo 111 žiakov. Zo strany kontrolovaného subjektu neboli žiakom poskytované žiadne podporné opatrenia. Povinnú školskú dochádzku v školách mimo územia Slovenskej republiky (SR) plnilo na základe rozhodnutia riaditeľa školy 19 žiakov. V škole bolo zriadených 19 tried, a to 13 bežných tried (z nich 4 na primárnom stupni vzdelávania a 9 na nižšom strednom stupni vzdelávania) a 6 špeciálnych tried (ŠT) pre žiakov s mentálnym postihnutím. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby (ŠVVP) malo 122 žiakov, z toho 106 žiakov so zdravotným znevýhodnením (ZZ) a 16 žiakov zo sociálne znevýhodneného

prostredia (SZP). Žiakov s nadaním, cudzincov a migrantov kontrolovaný subjekt neevidoval. Formou individuálneho vzdelávania v domácom prostredí sa nevzdelával žiaden žiak. Súčasťou školy bolo 1 oddelenie školského klubu detí (ŠKD). Výchovno-vzdelávací proces zabezpečovalo 25 učiteľov (vrátane 2 katechétov), 3 pedagogické asistentky (PA) a 1 vychovávateľka. Odborní zamestnanci (OZ) v škole nepôsobili. V kontrolovanom subjekte nebol pre realizáciu inkluzívneho vzdelávania zriadený školský podporný tím. Podľa vyjadrenia riaditeľa školy bol počet PA vzhľadom na počet evidovaných žiakov so ŠVVP nepostačujúci, pričom škola by potrebovala aj školského špeciálneho pedagóga.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Priebeh a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu v triedach primárneho vzdelávania Štátna školská inšpekcia (ŠŠI) posudzovala na základe 23 hospitácií, ktoré boli realizované vo vyučovacích predmetoch slovenský jazyk a literatúra (5), anglický jazyk (3), matematika (6), prvouka (2), prírodoveda (2), vlastiveda (2) a telesná a športová výchova (3).

Slovenský jazyk a literatúra (SJL)

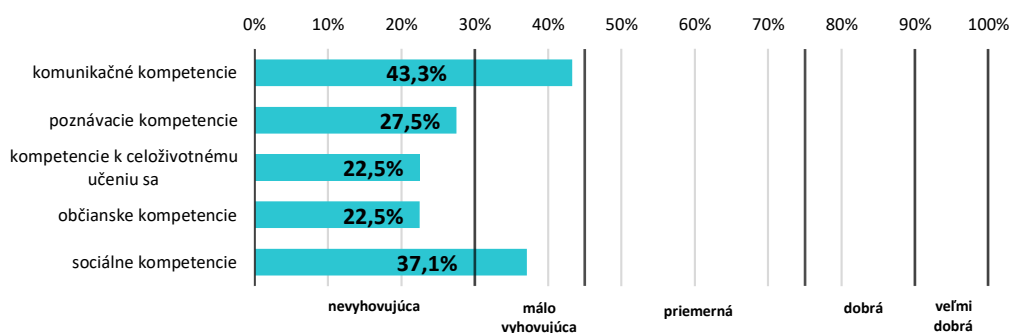
Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Komunikačné kompetencie žiakov boli na pozorovaných hodinách na málo vyhovujúcej úrovni (43,3 %; *Graf 1*). Žiaci nižších ročníkov na väčšine hodín nedostali príležitosť alebo nepreukázali primerané schopnosti súvisle a plynulo sa vyjadrovať, a to predovšetkým z dôvodu nedostatočnej slovnej zásoby. Pozorovaná úroveň techniky čítania v jednotlivých ročníkoch primárneho vzdelávania bola rozdielna. V triede 1. ročníka nebola dostatočne zvládnutá analýza a syntéza otvorených slabík a vo vyšších ročníkoch slabično-analytický spôsob čítania slov a viet. V štvrtom ročníku žiaci disponovali primeranou technikou čítania, pričom veku zodpovedajúce komunikačné kompetencie prezentovali plynulým, pohotovým aj spisovne správnym vyjadrovaním. Z dôvodu nevládnutej techniky čítania výraznej časti žiakov primárneho vzdelávania bola ich úspešnosť pri práci s textom (vyhľadávanie informácií) 50%. Na väčšine hospitovaných hodín mali žiaci možnosť pracovať s textom, a to v písanej alebo hovorenej forme, pričom schopnosť porozumieť hovorenému textu v nižších ročníkoch prevyšovala nad ich schopnosťou verbálne na neho reagovať. Obsahu žiaci porozumeli, avšak nedokázali ho samostatne reprodukovať a ich odpovede na motivačné otázky boli väčšinou jednoslovné. Výrazné problémy mali žiaci aj s písomným prejavom, ktorý sa vyznačoval vysokou chybovosťou a často aj nečitateľnosťou z dôvodu neosvojenia si správnych tvarov grafém. Nízka úroveň komunikačných schopností žiakov negatívne ovplyvňovala aj úroveň ich **poznávacích kompetencií**, ktorá bola nevyhovujúca a dosahovala 27,5 %. Úlohy na nižšie myšlienkové procesy zamerané na porozumenie a aplikáciu riešila samostatne úspešne iba menšia časť žiakov (spájanie písmen do otvorených slabík, delenie samohlások a spoluhlások), pričom väčšinou tieto úlohy riešili graficky. Verbálne aktívni boli žiaci vyššieho ročníka, ktorí pri téme vybrané slová prezentovali primerané vedomosti, ktoré dokázali samostatne využiť aj pri aplikačných úlohách. Pri ojedinеле zaraďovaných úlohách zameraných na vyššie myšlienkové procesy si žiaci vyžadovali pomoc vyučujúcich (tvorenie viet na vybrané a odvodené slová, odôvodňovanie pravopisu). Vyučujúci do edukačného procesu len na 1 vyučovacej hodine zaradili úlohy zamerané na hodnotenie. Nevyhovujúcu úroveň (22,5 %) dosahovali žiaci aj v oblasti rozvíjania **kompetencií k celoživotnému učeniu sa**,

a to predovšetkým z dôvodu, že učitelia prehľbovaniu týchto kompetencií nevenovali primeranú pozornosť. Iba ojedinele v triede vyššieho ročníka bol žiakom vytvorený priestor na vyjadrenie sa k výsledkom svojej práce, kedy dokázali objektívne verbálne prezentovať svoje hodnotiace postoje. Nevyhovujúca úroveň bola zaznamenaná tiež v oblasti rozvíjania **občianskych kompetencií** žiakov (22,5 %), čo úzko súviselo s ich slabými komunikačnými kompetenciami, ale aj s nedostatkom detských zážitkov a skúseností. Žiaci iba na 1 sledovanej hodine reagovali na podnety vyučujúcich prezentovať svoje názory a postoje, aj to zväčša iba spontánne bez argumentovania. **Sociálne kompetencie** žiaci preukázali na málo vyhovujúcej úrovni (37,1 %). Na väčšine hodín žiaci svojím správaním prispievali k pozitívnej atmosfére, aj keď boli často v procese učenia pasívnejší, ich správanie bolo disciplinované. Úroveň prezentovaných sociálnych kompetencií znižovalo nezaraďovanie úloh zameraných na vzájomnú spoluprácu.

Jazykový prejav učiteľov bol kultivovaný a svojím obsahom prispôsobený úrovni chápania žiakov. Na väčšine hodín boli učiteľmi jasne stanovené ciele vyučovania, no nedostatky sa vyskytovali pri priebežnom overovaní ich plnenia, ktoré nebolo vždy dôsledné. Ojedinele pre plnenie stanovených cieľov na hodinách čítania a literárnej výchovy boli využívané zdroje, ktoré svojou náročnosťou nezodpovedali momentálnym vzdelávacím možnostiam žiakov. Na väčšom počte sledovaných hodín bola predstavivosť žiakov dostatočne podnecovaná názornými pomôckami. Absentovalo využívanie informačno-komunikačných technológií (IKT), ktoré mali vyučujúci k dispozícii. Pri rozvíjaní komunikačných kompetencií žiakov bolo v práci väčšiny učiteľov negatívom často ich dominantné verbálne postavenie, zadávanie uzatvorených otázok a akceptovanie jednoslovných odpovedí žiakov. Pri rozvíjaní poznávacích kompetencií žiakov sa vo väčšej miere sústreďovali na úlohy na nižšie myšlienkové procesy a v nedostatočnej miere zaraďovali úlohy na vyššie myšlienkové procesy a kritické myslenie. Vyučujúci väčšinou podnecovali žiakov k prezentovaniu ich názorov a postojov, avšak často sa sústreďovali iba na aktívnych žiakov. Výrazným pozitívom sledovaných hodín v práci učiteľov bolo podporovanie pozitívnych vzťahov v triedach a vysoký pedagogický takt pri eliminovaní rušivých momentov (vysmievanie sa žiakov navzájom). V činnosti vyučujúcich si výrazné zlepšenie vyžaduje podnecovanie žiakov k jazykovému prejavu, rozvíjanie sociálnych kompetencií zadávaním skupinových úloh a tiež uplatňovanie formatívneho hodnotenia prostredníctvom diskusie so žiakom a žiakmi navzájom o učebnej téme s cieľom sledovať úroveň ich vedomostí.

Graf 1 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v primárnom vzdelávaní

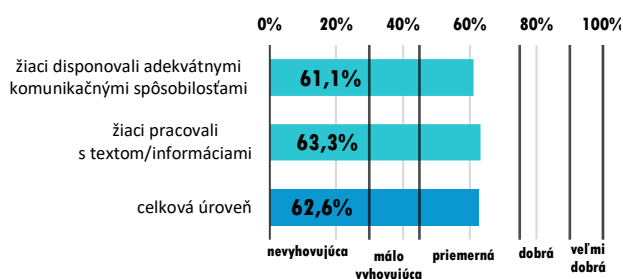
Anglický jazyk (ANJ), matematika (MAT), prvouka (PVO), telesná a športová výchova (TSV), prírodoveda (PDA) a vlastiveda (VLA)

Učenie sa žiaka

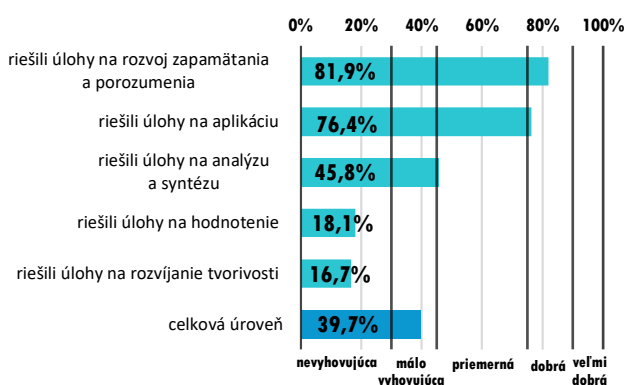
Žiaci na sledovaných hodinách disponovali **komunikačnými kompetenciami** (Graf 2) na priemernej úrovni (62,6 %). Ich jazykový prejav sa vyznačoval plynulým a pohotovým vyjadrovaním, avšak na tretine hodín nemali príležitosť vo svojom verbálnom vyjadrovaní adekvátne používať odbornú terminológiu. Slovná zásoba žiakov však bola jednotvárna a do značnej miery ovplyvnená rómskym jazykom. Takmer na tretine hodín žiaci nevedeli prezentovať poznatky kultivovane či gramaticky správne. Počas edukácie zmysluplne pracovali so súvislým aj nesúvislým textom prevažne v printovej podobe (učebnica a pracovné listy) a iba v menšej miere bola na hodinách uplatnená aj elektronická forma (zvuková nahrávka v ANJ). Väčšina žiakov porozumela obsahu písaného, ako aj počúvaného textu. Dokázali identifikovať základné informácie a chápali význam jednotlivých častí textu (pri riešení slovných úloh, pri čítaní textov z učebníc, pracovných zošitov, pracovných listov a pod.), ktoré z väčšej časti vedeli reprodukovať. Na viac ako polovici hodín im však nebol vytvorený priestor text porovnávať a kriticky zhodnotiť jeho využitie, užitočnosť, novosť či pravdivosť získaných informácií. V procese učenia sa žiaci preukázali **poznávacími kompetenciami** (Graf 3) na málo vyhovujúcej úrovni (39,7 %). Učitelia im predovšetkým zadávali úlohy zamerané na zapamätanie, porozumenie a aplikáciu, ktoré žiaci dokázali úspešne vyriešiť a správne a zrozumiteľne reprodukovať už osvojené vedomosti (pomenovať jednoduché stroje, predmety v cudzom jazyku či telefónne čísla na záchranné zložky, doplniť vhodné písmeno do slova a pod.). Z úloh rozvíjajúcich vyššie myšlienkové procesy na väčšine hodín prevládali úlohy na analýzu, v ktorých žiaci porovnávali vzťahy medzi informáciami a identifikovali príčiny vzťahov, ktoré si následne overovali aj pokusmi alebo robili rozhodnutia na základe stanovených kritérií (posudzovať veľkosť sily potrebnej pre pohyb telies po naklonenej rovine, porovnávať špecifické znaky jednotlivých ročných období a pod.) Celková úroveň rozvoja poznávacích kompetencií však bola oslabená nedostatkom úloh zameraných na hodnotenie a tvorivosť, ktoré boli žiakom zadávané iba na menej ako polovici hodín (vyplňovanie slepej mapy, tvorenie viet v angličtine na sloveso „musieť“, „nemusieť“, praktické využitie pohybu telies po naklonenej rovine a pod.), pričom žiaci len v menšej miere dokázali využiť osvojené vedomosti pri experimentovaní a objavovaní, ktoré však nedokázali samostatne spájať s riešením problému alebo produkovať nové riešenia. Úlohy na tvorivosť absentovali v predmete MAT, PDA aj PVO a hodnotiace úlohy neboli vôbec uplatňované na hodinách ANJ. Rozvíjanie kompetencií **k celoživotnému učeniu sa** (Graf 4) žiakov v procese vzdelávania bolo na málo vyhovujúcej úrovni (42,0 %). Takmer na všetkých kontrolovaných hodinách boli žiaci v procese učenia sa motivovaní a vlastnou aktivitou sa do činností zapájali. Vo väčšej miere preukázali schopnosť kritického myslenia a dokázali si uvedomiť vlastnú chybu aj hľadať nové postupy na jej odstránenie. Negatívom v tejto oblasti bolo, že na takmer štyroch pätinách hodín žiaci nemali vytvorený priestor na hodnotenie svojho učebného výkonu, na posúdenie úspešnosti alebo neúspešnosti výkonov svojich spolužiakov a ani nedostali možnosť reagovať na hodnotenie svojej činnosti. Rozvíjanie tejto spôsobilosti absentovalo na hodinách MAT a PDA. Málo vyhovujúca úroveň (37,2 %) bola zaznamenaná i v oblasti rozvíjania **občianskych kompetencií** žiakov (Graf 5). Na väčšine hodín žiaci nedostali možnosť prezentovať a zdôvodňovať svoje názory či hodnotové postoje a ani o nich diskutovať, avšak ak túto príležitosť dostali, vedeli názor obhájiť aj zdôvodniť. Postoje svojich spolužiakov rešpektovali, k odlišným stanoviskám boli tolerantní, pričom nereagovali odsudzujúco, ale aktívne ich počúvali. Rozvoj tejto spôsobilosti však absentoval na hodinách ANJ, čo obmedzovalo

schopnosť žiakov argumentovať a diskutovať o odlišných názoroch rovesníkov. **Sociálne kompetencie** (Graf 6) žiaci preukázali na priemernej úrovni (56,8 %). Na sledovaných hodinách efektívne komunikovali s učiteľmi aj medzi sebou, vzájomne sa počúvali a empaticky reagovali na podnety iných. Svoje konanie a správanie vedome korigovali, čo prispievalo k vytváraniu pozitívnej atmosféry a klímy v triede. Do skupinových aktivít neboli žiaci zapojení na väčšine hospitovaných hodín, čo znižovalo úroveň tejto oblasti. Ak žiaci túto možnosť dostali (pracovali so silomerom, zaznamenávali vynaloženú silu a pod.), prejavili schopnosť pri spoločných činnostiach spolupracovať, dodržiavať stanovené pravidlá, preberať spoluzodpovednosť za plnenie úloh, ako aj prezentovať, zdôvodňovať a obhajovať výsledky kolektívnej činnosti. Absencia kooperatívnych aktivít bola zaznamenaná v predmetoch PVO, MAT, ANJ a VLA.

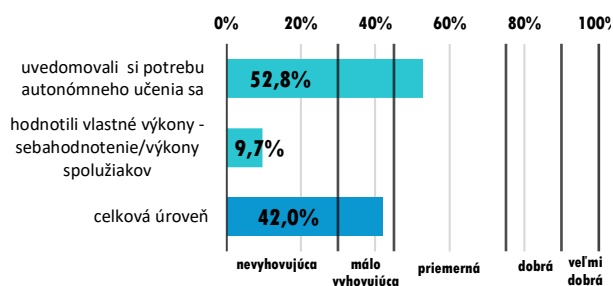
Graf 2 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

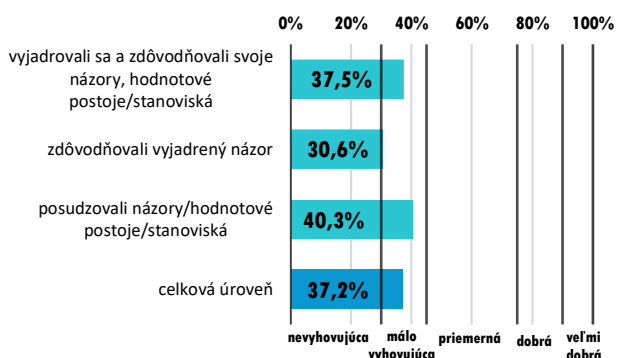
Graf 3 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

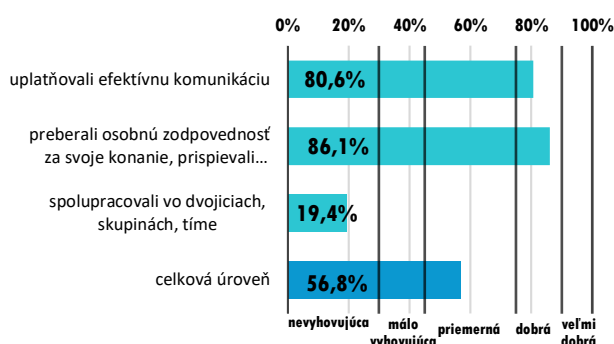
Graf 4 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému sa učeniu žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 5 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 6 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Učiteľmi stanovené **výchovno-vzdelávacie ciele** boli na väčšine sledovaných hodín jasne formulované a orientované na požadovanú zmenu vo vedomostiach a zručnostiach žiaka. Zadefinované ciele boli žiakom zrozumiteľné a v priebehu edukácie vyučujúci z väčšej časti kontrolovali ich plnenie. Na takmer všetkých hodinách učitelia poskytovali **podporné stimuly pre učenie sa každého žiaka** hlavne vytváraním podmienok na inkluzívne vzdelávanie, rešpektovaním tempa práce v učení sa žiakov, avšak iba zriedkavo im poskytli možnosť výberu činností vzhľadom na ich individuálne schopnosti. Efektívnosť výchovno-vzdelávacieho procesu učitelia na väčšine vyučovacích hodín zvyšovali vhodne zvolenými materiálnymi prostriedkami uľahčujúcimi a urýchľujúcimi proces poznávania aj upevnenia vedomostí žiakov a ich trvalejšieho zapamätania (učebnice, pracovné listy, pracovné zošity, obrázky, kartičky s číslami a pod.). Vyučujúci iba sporadicky využívali IKT, a to prevažne len na prezentovanie učiva bez zmysluplného využívania žiakmi. Optimálny výkon žiaka učitelia zabezpečovali uplatňovaním **efektívnych stratégií vyučovania** najmä používaním vhodne zvolenej motivácie a adekvátnych metód (kladenie otázok, objavovanie, experimentovanie a pod.) smerujúcich k urýchleniu učenia sa žiakov a k rozvíjaniu ich kritického myslenia. Bádateľská metóda vyučovania bola aplikovaná pri pokuse len na hodine PDA (plávajúce a neplávajúce predmety), bez aktívnej asistencie žiakov, ktorí iba pasívne prijímali informácie. Takmer na všetkých hospitovaných hodinách vyučujúci vytvárali **atmosféru istoty a psychického bezpečia** uplatňovaním výchovno-vzdelávacích intervencií podporujúcich pozitívne vzťahy, spoluprácu, toleranciu a dobrú sociálnu klímu výučby. Hodnotenie výsledkov žiakov učitelia na sledovaných hodinách väčšinou nerealizovali. V malej miere uplatnili **formatívne hodnotenie** a klasifikáciu s jej zriedkavým zdôvodnením.

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	málo vyhovujúca úroveň
	anglický jazyk	málo vyhovujúca úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	málo vyhovujúca úroveň
Človek a príroda	prvouka	priemerná úroveň
	prírodoveda	málo vyhovujúca úroveň
Človek a spoločnosť	vlastiveda	priemerná úroveň
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	priemerná úroveň

Výrazné pozitíva

- žiadne.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- zadávanie úloh na rozvoj vyšších myšlienkových procesov so zameraním na hodnotenie a tvorivosť,
- vytváranie priestoru na sebahodnotenie a hodnotenie učebných výkonov spolužiakov,
- rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov vytváraním priestoru na vyjadrovanie vlastných názorov, ako aj na ich zdôvodňovanie,
- vytváranie priestoru na rozvíjanie sociálnych kompetencií zameraných na prácu v skupine alebo vo dvojici, na prezentovanie výsledkov a objektívne posúdenie spoločnej činnosti,
- vytváranie príležitostí pre žiakov k zmysluplnému využívaniu IKT,
- uplatňovanie formatívneho, slovného hodnotenia a klasifikácie so zdôvodnením.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

ŠPECIALNE TRIEDY

Priebeh a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu v ŠT ŠŠI posudzovala na základe 13 hospitácií, ktoré boli realizované vo vyučovacích predmetoch SJL (4), MAT (3), pracovné vyučovanie (PVC; 3) a VLA (3).

Sledované predmety vzdelávania v ŠT

Učenie sa žiaka

Na prevažnej väčšine monitorovaných hodín žiaci aj vzhľadom na ich ZZ disponovali **komunikačnými spôsobilosťami** na málo vyhovujúcej úrovni (34,0 %). Ich slovná zásoba nebola dostatočne rozvinutá. Žiaci sa vyjadrovali jednoslovné, pričom v rámci komunikácie často používali nárečové alebo slangové slová. Približne na polovici hospitovaných hodín nemali z dôvodu hláskovania a slabikovania dostatočne osvojenú techniku čítania, čo malo negatívny dopad na mieru porozumenia textu, preto vyučujúci vytvárali priestor prevažne na prácu s počutým textom, ktorému žiaci porozumeli. Ich písomný prejav bol zväčša

neuspokojivý. Polovica žiakov nedokázala používať správne tvary písma a z dôvodu oslabenej jemnej motoriky a zrakovomotorickej koordinácie bolo písmo často nečitateľné a s veľkou chybovosťou. Na troch štvrtinách hodín žiaci vedeli odpovedať na otázky týkajúce sa obsahu počúvaného textu. Schopnosť orientovať sa v texte a vyhľadávať základné informácie preukázali iba na polovici pozorovaných hodín, avšak na prevažnej väčšine edukácie nedokázali objavovať vzťahy medzi informáciami či javmi z textu alebo obrázkov. **Poznávacie kompetencie** žiakov dosahovali priemernú úroveň (48,7 %). Najčastejšie boli rozvíjané zadávaním jednoduchých úloh zameraných na zapamätanie a na porozumenie, pri riešení ktorých bola väčšina z nich úspešná. Obrazový materiál napomáhal k názornosti a porozumeniu učiva, ktoré väčšia časť žiakov vedela reprodukovať vlastnými slovami, ale len jednoduchými vyjadreniami. Približne polovica žiakov mala problém aplikovať osvojené vedomosti a vlastné skúsenosti v novej navodenej situácii. **Kompetencie k celoživotnému učeniu sa** žiaci preukázali na priemernej úrovni (56,3 %). Medzi výrazné pozitíva patrila motivácia žiakov pre získavanie nových vedomostí. Žiaci boli aktívni, zapájali sa do činností, ale uvedomiť si chybu nedokázala prevažná väčšina z nich. V oblasti prezentovania sebahodnotiacich postojov na viac ako tretine hospitovaných hodín nedostali príležitosť kriticky reflektovať svoj učebný výkon. K hodnoteniu svojich rovesníkov neboli vedení na viac ako polovici hodín, pričom ak túto možnosť dostali, nevedeli vyhodnotiť činnosti spolužiakov. **Občianskymi kompetenciami** žiaci disponovali na málo vyhovujúcej úrovni (34,6 %), čo súviselo s nízkou úrovňou ich komunikačných spôsobilostí. Na väčšine monitorovaných hodín žiaci dostali možnosť prezentovať svoje názory, avšak obhájiť postoje prevažne nevedeli alebo nedostali na to príležitosť. Priemernú úroveň (55,5 %) dosiahnutých **sociálnych kompetencií** žiaci preukázali najmä akceptáciou pravidiel správania sa, toleranciou a empatiou. Tímovo spolupracovať však mali možnosť len ojedinele, aj to bez možnosti prezentovať a ohodnotiť výsledky spoločnej práce.

Vyučovanie učiteľom

Počas výchovno-vzdelávacieho procesu vyučujúci prispôbovali metódy a formy práce a svojím prístupom poskytovali **podporné stimuly** pre učenie sa každého žiaka, avšak v menšej miere regulovali učebnú záťaž žiakov vzhľadom na ich individuálne možnosti. Učitelia formulovali ciele vyučovacích hodín jasne, v súlade s obsahom vzdelávania a v priebehu edukácie kontrolovali plnenie stanovených cieľov. Názornosť vyučovania bola zabezpečená rôznym textovým a obrazovým materiálom, ktorý podporoval predstavivosť žiakov a ľahšiu pochopiteľnosť učiva. V edukačnom procese absentovalo využívanie digitálnej techniky a žiaci tým nedostali možnosť pracovať ani s výučbovým programom. Efektívne stratégie vyučovania boli učiteľmi uplatňované na prevažnej väčšine hodín, a to prostredníctvom zadávania úloh na nižšie myšlienkové procesy. Vyučujúci vytvárali príležitosti na aplikovanie získaných vedomostí v reálnych situáciách. Zlepšenie si vyžaduje stimulovanie žiakov v oblasti riešenia problémov a tvorivosti. Štýl práce učiteľov a vzájomný rešpektujúci vzťah so žiakmi prispievali **k pozitívnej atmosfére** na hodinách. Na hodnotenie výsledkov žiakov vyučujúci využívali prevažne motivačné pochvaly a na dvoch tretinách pozorovaných hodín nebolo ŠŠI zaznamenané formatívne hodnotenie. Klasifikácia so zdôvodnením sa vyskytla len ojedinele.

Učenie sa žiakov v ŠT bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE

ŠŠI posudzovala priebeh a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu v triedach nižšieho stredného vzdelávania na základe 36 hospitácií vo vyučovacích predmetoch slovenský jazyk a literatúra (9), anglický jazyk (7), matematika (8), chémia (3), geografia (4) a občianska náuka (5).

Slovenský jazyk a literatúra (SJL)

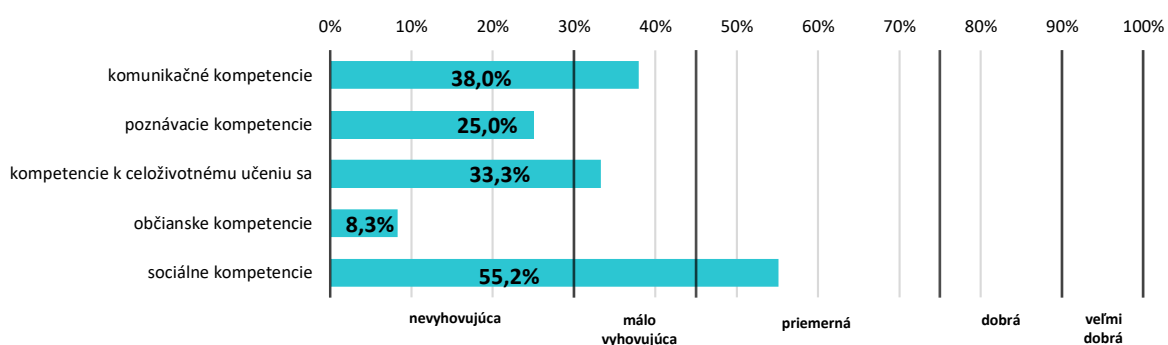
Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Výchovno-vzdelávací proces negatívne ovplyvňovala preukázaná málo vyhovujúca úroveň **komunikačných kompetencií** (Graf 7; 38,0 %) žiakov. Pozorovaný stupeň komunikačných zručností v jednotlivých triedach a ročníkoch nižšieho stredného vzdelávania bol rozdielny v miere a obsahu komunikácie. Žiaci nižších ročníkov verbalizovali svoje myšlienky prevažne stroho a nesúvisle vplyvom nedostatočne rozvinutej spisovnej slovnej zásoby, na niektoré otázky učiteľov odpovedali nelogicky či pomocou nespisovných alebo skomolených tvarov slov. Nedostatky v ústnom prejave žiakov (jednoslovná odpoveď) vyučujúci akceptovali, aj napriek tomu, že žiaci pochádzali z inojazyčného prostredia, čím úroveň ich jazykovej kultúry v potrebnej miere nerozvíjali. Starší žiaci sa vedeli vyjadrovať pomocou rozvitých viet. I keď jazykový prejav prevažnej časti žiakov na hospitovaných hodinách bol zväčša spontánny, v komunikácii s učiteľmi niekedy používali aj východoslovenské nárečie a medzi rovesníkmi aj rómsky jazyk. Pri prezentovaní svojich vedomostí odbornú lexiku jazykovej alebo literárnej zložky predmetu nevedeli uplatniť na viac ako polovicu pozorovaných hodín. Vyučujúci zabezpečovali rozširovanie slovnej zásoby žiakov vysvetľovaním významu pre nich neznámych slov. V oblasti rozvíjania čitateľských zručností žiaci nemali v dostatočnej miere zvládnutú techniku čítania, poväčšine nedokázali plynulo artikulovať a uplatňovať prozodické vlastnosti reči. Na hodinách pracovali so súvislým textom v počutej (výklad učiteľov) alebo printovej podobe (učebnica, pracovný list) a jeho obsahu zväčša porozumeli. K vyhľadávaniu informácií z väčšej časti neboli vedení alebo ich nevedeli samostatne identifikovať a na troch štvrtinách hodín nedostali príležitosť spájať obsah textu so svojimi poznatkami. Vyššiu úroveň čitateľských zručností (posudzovanie textu, uvažovanie o ňom) mali možnosť preukázať len v minimálnej miere, čo obmedzovalo rozvíjanie produktívnych komunikačných zručností žiakov. Negatívom hospitovaných hodín bola úplná absencia spracúvania informácií prostredníctvom digitálnych technológií. Dostupnú didaktickú techniku (interaktívna tabuľa) jedna z vyučujúcich využila na prezentovanie nového učiva (príslovky), čím u žiakov neboli dostatočne rozvíjané ich kompetencie v oblasti využívania IKT. V rámci **poznávacích kompetencií**, ktoré žiaci preukázali na nevyhovujúcej úrovni (25,0 %), boli najviac rozvíjané ich kognitívne zručnosti prostredníctvom úloh na nižšie myšlienkové procesy - zapamätanie (vymenovanie vzorov podstatných mien mužského rodu, základných znakov rozprávky), na aplikáciu (skloňovanie podstatných mien mužského rodu podľa vzoru hrdina) a analýzu (analýza balady a rozprávky po obsahovej a formálnej stránke). Príležitosť preukázať hodnotiace myslenie žiaci nedostali na viac ako troch štvrtinách hodín a možnosť pracovať na úlohe tvorivého charakteru sa im nenaskytla približne na polovicu výučby, čo výrazne limitovalo rozvoj ich poznávacích kompetencií. Málo vyhovujúcu úroveň (33,3 %) dosahovali **kompetencie k celoživotnému učeniu sa** žiakov. Vplyvom rozhovorov a priebežného motivačného hodnotenia zo strany pedagógov žiaci boli väčšinou sústredení a aktívni, prejavovali záujem o učenie, avšak ojedinelé podnecovanie k uvedomeniu si chýb a odstráneniu ich príčin znižovali možnosti rozvíjania ich autonómneho učenia sa. Možnosť kriticky myslieť im nebola ponúknutá na tretine priameho pozorovania edukácie. Negatívnym

zistením bola absencia rozvoja hodnotiacich a sebahodnotiacich zručností žiakov, kedy by mali príležitosť regulovať svoje a rovesníckove postupy v učení sa. Priestor na diskusiu so zdôvodnením svojich názorov v nadväznosti na navodenú tému bol žiakom vytvorený iba na 1 vyučovacej hodine, čo neprispievalo k rozvoju ich **občianskych kompetencií** (8,3 %), ktoré boli na nevyhovujúcej úrovni. **Sociálne kompetencie** žiakov dosahovali priemernú úroveň (55,2 %). Aj keď na hospitovaných hodinách dochádzalo k efektívnej komunikácii, niektorí jednotlivci nevyužili príležitosť komunikovať.

Učitelia sprístupňovali nové učivo zrozumiteľným spôsobom, nadväzovali na predtým osvojené poznatky, avšak uplatňovali zväčša klasické metódy práce (vysvetľovanie, výklad), ako aj frontálnu formu vyučovania. Ku skupinovej práci boli žiaci vedení len na tretine pozorovaných hodín, pričom výsledok spoločnej činnosti prezentovali len raz, a to bez jeho objektívneho zdôvodnenia. Kladením primeraných požiadaviek na výkon jednotlivcov, optimalizáciou učebnej záťaže, ako aj činnosťou PA boli poskytnuté podporné stimuly pre učenie sa každého žiaka. Ako negatívum v edukácii učiteľmi sa javí nerozvíjanie kompetencií žiakov v oblasti využívania IKT. **Efektívne stratégie vyučovania** boli uplatňované na dvoch tretinách výučby adekvátnou motiváciou žiakov, ich podnecovaním k aktivite, avšak nedostatky sa vyskytli v zadávaní úloh stimulujúcich vyššie kognitívne procesy u žiakov prevažne na úrovni hodnotenia. Vo výchovno-vzdelávacom procese aktéri učenia sa dodržiavali dohodnuté pravidlá správania, čo prispievalo k utváraniu pozitívnej klímy v triede. Metakogníciu žiakov na vyučovacích hodinách znižovala absencia formatívneho hodnotenia vyučujúcimi na podporu ďalšieho efektívneho učenia sa žiakov.

Graf 7 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v nižšom strednom vzdelávaní

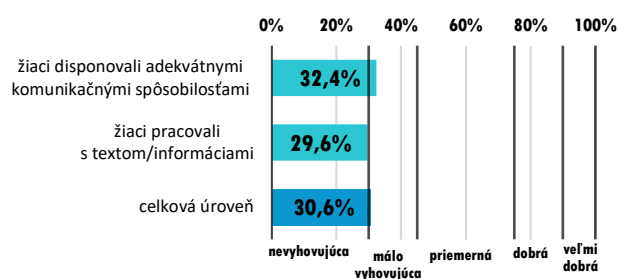
Anglický jazyk (ANJ), matematika (MAT), chémia (CHE), geografia (GEG) a občianska náuka (OBN)

Učenie sa žiaka

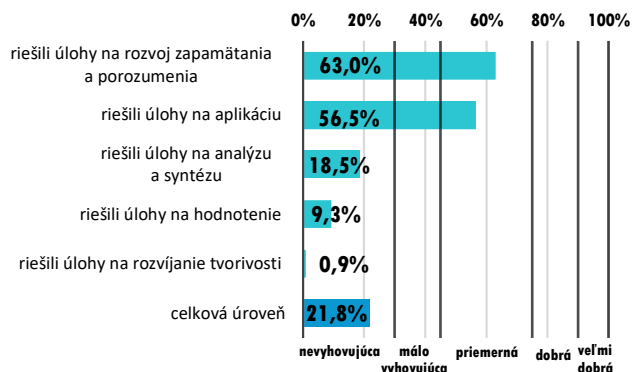
Vo veľkej časti hospitovaných hodín žiaci nedisponovali primeranými **komunikačnými spôsobilosťami** (Graf 8), ich stimulovanie bolo na málo vyhovujúcej úrovni (30,6 %). V ústnom prejave sa väčšinou nevyjadrovali spisovne správne, nevedeli použiť odbornú terminológiu a v dorozumievaní sa medzi spolužiakmi používali aj rómsky dialekt. Pri prezentácii svojich poznatkov boli limitovaní malou slovnou zásobou a v prevažnej miere sa vyjadrovali jednoslovne alebo holými vetami. Vyučujúci žiakov síce motivovali k odpovediam, no často kládli iba uzatvorené otázky a nepodnecovali ich k odpovediam celou vetou. V priebehu edukácie žiaci pracovali so súvislými alebo nesúvislými textami prevažne

v printovej podobe, ktoré im učitelia poskytli najčastejšie formou pracovných listov. Textu väčšinou porozumeli, informácie dokázali vyhľadávať a čiastočne aj reprodukovat', avšak spájať širšie súvislosti obsahu textu so svojimi poznatkami dokázali s primeranou pomocou učiteľa len ojedinele. Iba na 3 monitorovaných hodinách mali príležitosť texty tvoriť, kriticky nad nimi uvažovať, hodnotiť ich obsah alebo vyvodzovať závery, čo však nedokázali. V rámci rozvíjania **poznávacích kompetencií** (Graf 9), ktorých preukázaná úroveň bola nevyhovujúca (21,8 %), sa vyučujúci zamerali najmä na zadávanie jednoduchých úloh na zapamätanie, porozumenie a ich aplikovanie do situácií v bežnom živote. Žiaci úlohy väčšinou dokázali vyriešiť, avšak často s pomocou učiteľov. Miera rozvíjania vyšších myšlienkových procesov u žiakov bola nízka. Najčastejšie, približne na tretine hospitovaných hodín, riešili úlohy na analýzu (analýza foriem komunikácie; rozbor možností využitia Pytagorovej vety; analýza častí celku; zaznamenanie povrchových celkov a štátov severnej Afriky do slepej mapy; analýza textu a pod.), ktoré dokázali vyriešiť na polovici týchto hodín. Analytické úlohy žiaci najčastejšie riešili na sledovaných hodinách MAT a GEG, ojedinele aj na vyučovaní ANJ a OBN. Tieto úlohy absentovali na hodinách CHE. V malej miere boli žiakom zadávané úlohy so zameraním na hodnotenie (vyvodenie záveru z matematickej úlohy; zhodnotenie vplyvu kyslých dažďov na prírodu; vyhodnotenie správnosti tvrdení a pod.) a rozvoj tvorivosti (tvorenie viet v anglickom jazyku s použitím určených slovies), v dôsledku čoho ich poznávacie kompetencie neboli rozvíjané komplexne. Úlohy na hodnotenie boli len ojedinele uplatňované na hospitovaných hodinách MAT, CHE a ANJ a absentovali v predmetoch GEG a OBN. Tvorivé úlohy mali žiaci možnosť riešiť len na 1 vyučovacej hodine ANJ. Poznávacie kompetencie boli v porovnaní s ostatnými predmetmi najmenej rozvíjané v predmetoch ANJ a OBN. **Kompetencie k celoživotnému učeniu sa** žiakov (Graf 10) dosahovali málo vyhovujúcu úroveň (30,8 %). Žiaci zväčša prejavovali záujem o prácu na monitorovaných hodinách, avšak len na ich štvrtine prejavili schopnosť uvedomiť si chyby a odstrániť ich. Priestor na rozvíjanie kritického myslenia nebol žiakom poskytnutý na polovici vyučovania. Negatívnou stránkou edukácie bol proces hodnotenia a sebahodnotenia, pretože žiaci nedostali príležitosť posudzovať svoj učebný výkon na viac ako troch štvrtinách hospitovaných hodín a ohodnotiť výkony spolužiakov mohli len na jednej vyučovacej hodine GEG. Hodnotiace procesy absentovali najmä na vyučovaní predmetov OBN, ANJ a CHE. Vzhľadom na rozvoj jednotlivých kompetencií žiakov boli na kontrolovaných hodinách najmenej zdokonaľované **občianske kompetencie** (Graf 11). Až na troch štvrtinách hodín žiaci nemali možnosť vyjadrovať svoje postoje a názory k určitým témam a takmer vôbec im nebol daný ani priestor na zdôvodňovanie vlastných hodnotových postojov. Občianske kompetencie boli len ojedinele rozvíjané v predmetoch ANJ, OBN a CHE a úplne absentovali v predmete MAT. **Sociálne kompetencie** (Graf 12) žiaci preukázali na priemernej úrovni (48,5 %). V priebehu vyučovania väčšinou akceptovali dohodnuté pravidlá správania sa a korigovali vlastné konanie. Skupinová práca alebo práca vo dvojiciach bola realizovaná len približne na jednej pätine sledovaných hodín, kedy žiaci vedeli kooperovať a preberať spoluzodpovednosť za plnenie úloh. Možnosť prezentovať výsledok svojej práce žiaci dostali len na 2 hodinách, avšak priestor na jeho zdôvodnenie im nebol poskytnutý vôbec. Práca v tíme nebola realizovaná v predmetoch ANJ a CHE.

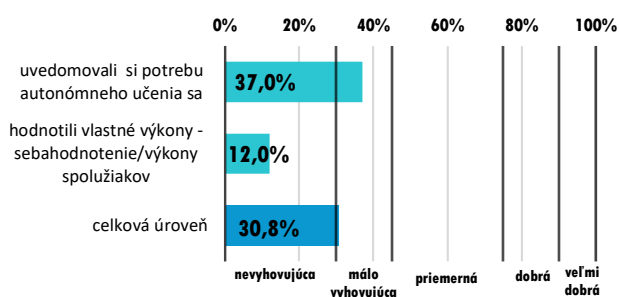
Graf 8 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

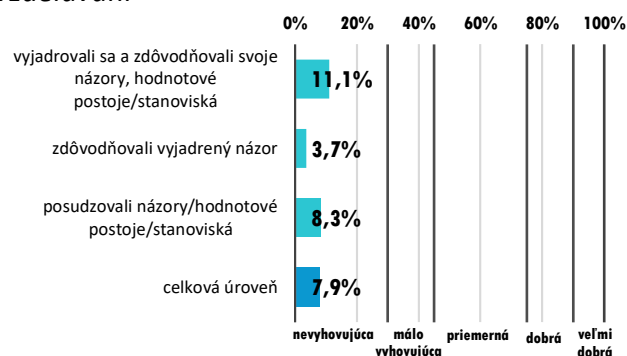
Graf 9 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

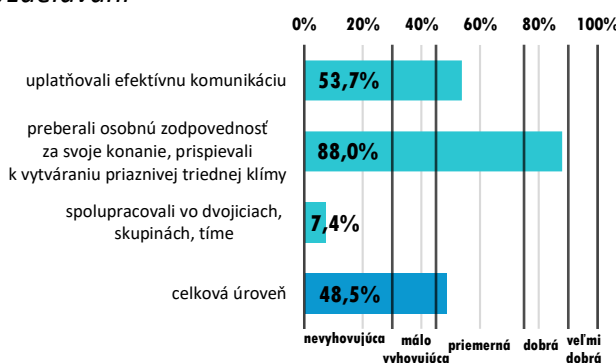
Graf 10 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému učeníu sa žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 11 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 12 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov nasledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Na väčšine kontrolovaných hodín (81,5 %) učitelia poskytovali **podporné stimuly pre učenie sa každého žiaka** predovšetkým zohľadňovaním individuálnych potrieb žiakov a rešpektovaním ich tempa postupu v učení sa. Vyučujúcimi formulované ciele boli žiakom zrozumiteľné a boli orientované najmä na zdokonalenie ich výkonov. Názornosť vyučovania bola zabezpečená dostatočne, avšak na sledovaných hodinách učitelia nevyužívali efektívne didaktickú techniku vrátane IKT a k jej zmysluplnému využitiu viedli žiakov len na 2 vyučovacích hodinách MAT. Uplatňovanie **efektívnych stratégií vyučovania** bolo na priemernej úrovni. Vyučujúci takmer vždy vytvárali žiakom priestor preukázať poznávacie kompetencie na úrovni zapamätania, porozumenia a aj aplikovania získaných vedomostí v bežných životných situáciách. Približne na polovici monitorovaných hodín využili aj metódy a formy práce smerujúce k rozvíjaniu kritického myslenia žiakov, avšak miera rozvíjania poznávacích kompetencií na úrovni vyšších myšlienkových procesov bola nízka. Na kontrolovaných hodinách vo veľkej miere absentovalo zaradenie úloh na hodnotenie a tvorivosť. Bádateľské metódy vyučovania neboli uplatnené na žiadnej pozorovanej hodine. Výrazným pozitívom takmer všetkých sledovaných hodín bola pracovná **atmosféra definovaná istotou a bezpečím**, kedy učitelia uplatňovali intervencie podporujúce prosociálne zručnosti žiakov smerujúce k sebadôvere, tolerancii a zodpovednosti za svoje konanie. **Formatívne hodnotenie** výkonov žiakov a klasifikáciu so zdôvodnením vyučujúci uplatnili len približne na jednej pätine vyučovacích hodín, čím žiakom dostatočne neposkytovali spätnú väzbu a nemotivovali ich k napredovaniu v učení sa.

Tabuľka 2 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v nižšom strednom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	málo vyhovujúca úroveň
	anglický jazyk	nevyhovujúca úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	málo vyhovujúca úroveň
Človek a príroda	chémia	málo vyhovujúca úroveň
Človek a spoločnosť	geografia	málo vyhovujúca úroveň
	občianska náuka	nevyhovujúca úroveň

Výrazné pozitíva

- žiadne.

Oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov,
- zadávanie úloh na rozvoj vyšších myšlienkových procesov zameraných na analýzu, hodnotenie a tvorivosť,
- vytváranie priestoru na sebahodnotenie a hodnotenie učebných výkonov spolužiakov,
- rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov vytváraním priestoru na vyjadrovanie a zdôvodňovanie vlastných názorov i na posudzovanie hodnotových postojov spolužiakov,

- vytváranie priestoru na rozvíjanie sociálnych kompetencií zameraných na prácu v skupine alebo vo dvojici, na prezentovanie výsledkov a objektívne posúdenie spoločnej činnosti,
- rozvíjanie kompetencií žiakov v oblasti využívania IKT,
- uplatňovanie formatívneho, slovného hodnotenia a klasifikácie so zdôvodnením.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na nevyhovujúcej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Výchovno-vzdelávací proces kontrolovaná ZŠ realizovala podľa **školského vzdelávacieho programu** (ŠkVP) pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie s mottom „*Učiteľ ti dvere otvorí, vstúpiť musíš sám.*“, ktorý riaditeľ školy vydal po prerokovaní v pedagogickej rade, avšak radou školy prerokovaný nebol. Tento základný dokument bol širokej verejnosti prístupný na webovom sídle školy. Svojou štruktúrou zodpovedal ustanoveniam školského zákona a bol v súlade s aktuálne platným znením štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP). Stanovené ciele výchovy a vzdelávania žiakov zohľadňovali špecifiká kontrolovaného subjektu a zodpovedali reálnym podmienkam a koncepcným zámerom školy. Boli orientované na prosociálne zručnosti žiakov, ako aj na rozvíjanie ich kritického a tvorivého myslenia, na schopnosť pracovať v tíme, na zvyšovanie digitálnej gramotnosti a zdokonaľovanie jazykových zručností žiakov v cudzom jazyku. Podľa analýzy výsledkov hospitačnej činnosti sa škole darilo naplňovať stanovené ciele len v minimálnej miere. V oblasti rozvíjania sociálnych zručností v ŠT žiaci mali možnosť kooperácie s rovesníkmi len na jednej tretine edukácie a vôbec nedostali príležitosť využívať IKT na zdokonaľovanie svojich digitálnych zručností. V bežných triedach nespolupracovali v skupine na viac ako troch štvrtinách monitorovaných hodín. Ciele v oblasti rozvoja deklarovaných kompetencií týkajúcich sa tvorivého myslenia v bežných triedach neboli plnené na troch štvrtinách vyučovania a vo vyučovaní prvého cudzieho jazyka na 2. stupni komunikačné kompetencie žiakov boli dosahované na nevyhovujúcej úrovni.

Učebné plány (UP) pre triedy primárneho a nižšieho stredného vzdelávania vrátane vlastných poznámok boli vypracované v súlade s rámcovými UP (RUP) ŠVP a s ich poznámkami. Disponibilné hodiny škola využila na zvýšenie hodinovej dotácie niektorých povinných predmetov stanovených v RUP. V primárnom vzdelávaní boli na prehĺbenie učiva bez rozšírenia obsahu posilnené predmety SJL v 2. a 3. ročníku a MAT v 1. až 4. ročníku. Disponibilné hodiny v triedach nižšieho stredného vzdelávania boli využité na prehĺbenie učiva bez rozšírenia obsahu v predmete SJL v 7. ročníku, MAT v 5. až 8. ročníku, fyzika (FYZ), CHE a dejepis (DEJ) v 9. ročníku, biológia (BIO) a GEG v 6. ročníku a výtvarná výchova (VYV) v 5. a 6. ročníku. Škola využila disponibilné hodiny aj na zavedenie druhého cudzieho jazyka (ruský jazyk) v 7. až 9. ročníku, ako aj nových predmetov informatika (INF) v 9. ročníku a OBN v 5. ročníku. V súvislosti s upraveným rozsahom vyučovacej hodiny vo vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb kontrolovaný subjekt posilnil disponibilnými hodinami vyučovanie predmetu TSV v rozsahu 1 vyučovacej hodiny v 1. a 2. ročníku. V 3. až 9. ročníku bola táto hodina nahradená aktívnym pohybom žiakov. Športové a pohybové aktivity boli realizované formou vyučovacích blokov. **UP pre žiakov so ZZ** (variant A) bol súčasťou ŠkVP, korešpondoval s RUP príslušného vzdelávacieho programu a zodpovedal počtu týždenných vyučovacích hodín a zaradeniu predmetov do vzdelávacích oblastí podľa konkrétnych ročníkov. Disponibilnými

hodinami vo variante A škola posilnila predmety MAT a TSV vo všetkých ročníkoch, SJL, ako aj náboženskú výchovu v 1. až 4. ročníku, VLA v 5. ročníku a BIO v 7. až 9. ročníku. Škola nemala dostatočne vypracované vlastné poznámky k UP pre daný variant, ktoré by špecifikovali organizáciu vyučovania, informovali o delení tried na skupiny a podmienkach spájania žiakov do skupín a ktoré by zároveň konkretizovali osobitosti edukácie žiakov variantu A.

Učebné osnovy (UO) predmetov primárneho, nižšieho stredného vzdelávania a predmetov pre ŠT, vrátane predmetov, ktoré mali disponibilnými hodinami zvýšenú časovú dotáciu, boli totožné s príslušnými vzdelávacími štandardmi ŠVP. Pre novozavedené vyučovacie predmety¹ škola vytvorila vlastné UO, ktoré obsahovali charakteristiku a ciele predmetu, obsahový a výkonový štandard, metódy a formy vyučovania, učebné zdroje, spôsob hodnotenia žiakov, ako aj ich kľúčové kompetencie.

ŠkVP kontrolovaného subjektu obsahoval stručnú charakteristiku, stanovené ciele a spôsob realizácie **prierezových tém** v primárnom a nižšom strednom vzdelávaní. Ciele prierezových tém boli začlenené do obsahovo blízkych vyučovacích predmetov a realizovali sa aj kombináciou rôznych foriem. Prierezové témy zamerané na oblasť výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke a ochrany života a zdravia škola uskutočňovala formou výletov, didaktických hier a účelových cvičení. Tematické okruhy multikultúrnej a mediálnej výchovy sa realizovali v rámci školských i mimoškolských aktivít, projektov, prednášok a exkurzií. Škola nezaviedla samostatný predmet na plnenie cieľov niektorej prierezovej témy.

Škola v **ŠkVP** charakterizovala vzdelávacie príležitosti **pre žiakov so ŠVVP** v podkapitole *Podmienky pre vzdelávanie žiakov so ŠVVP*. Za cieľ výchovy a vzdelávania žiakov so ZZ si kontrolovaný subjekt stanovil vychovávať a vzdelávať týchto žiakov tak, aby si čo najviac rozvinuli vlastné kompenzačné mechanizmy a plnohodnotne vnímali, prežívali vlastný život a aby sa stali tvorcami hodnôt, ktoré vytvoria cieľavedomou činnosťou. Základný dokument však nedeklaroval vytváranie inkluzívneho prostredia, úpravu podmienok výchovy a vzdelávania žiakov so ZZ vzhľadom na príslušný druh a stupeň ich zdravotného postihnutia a ani neinformoval o špecifikách vzdelávania týchto žiakov. V dokumente rovnako chýbali rozpracované osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so SZP a MRK. Pomoc žiakom so ZZ poskytovali kariérová poradkyňa (KP), triedni učitelia a PA. Žiaci so ZZ mali vypracované individuálne vzdelávacie programy (IVP) a pri ich výchove a vzdelávaní škola spolupracovala s OZ centier poradenstva a prevencie (CPP)². V týchto dokumentoch boli zaznamenané odporúčania poradenských zariadení, avšak neboli konkretizované metodické postupy, formy a špecifické ciele podľa aktuálnych potrieb žiakov. S IVP boli oboznámení pedagogickí zamestnanci (PZ) kontrolovaného subjektu, ako aj zákonní zástupcovia žiakov, avšak neboli prekonzultované so žiakmi 2. stupňa. Pri kontrole hodnotenia žiakov s vývinovými poruchami učenia bolo zistené, že kontrolné diktáty zo SJL boli hodnotené známkou a nie slovne s vyčíslením počtu chýb, čo bolo v rozpore s odporúčaniami poradenských zariadení a tiež s metodickým pokynom na hodnotenie žiakov ZŠ.

Pravidlá organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu a celkovej prevádzky školy boli

¹ INF v 9. ročníku; OBN v 5. ročníku.

² Súkromné centrum poradenstva a prevencie (SCPP), Námestie sv. Cyrila a Metoda 161, Sečovce; CPP, Bernolákova 92, Vranov nad Topľou; Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Budovateľská 1309, Vranov nad Topľou.

konkretizované v **súbore dokumentov³** a v **interných smerniciach⁴**, ktorými sa škola riadila. S obsahom dokumentov boli PZ školy oboznámení. Pre aktuálny školský rok mal kontrolovaný subjekt vypracovaný Plán práce školy, v ktorom boli naplánované úlohy v oblasti práce pedagogickej rady, určená zodpovednosť PZ za jednotlivé činnosti, naplánované mesačné školské, mimoškolské a voľnočasové aktivity a tiež naplánované oblasti kontroly vedúcich PZ. Pedagogická dokumentácia školy bola vedená výlučne v listinnej podobe a na formulároch podľa vzorov schválených ministerstvom školstva. Vo väčšine prípadov bola pedagogická dokumentácia vedená komplexne, nedostatky sa vyskytli pri nezaznamenaní informácie do katalógového listu žiaka plniaceho si povinnú školskú dochádzku mimo územia SR, že zákonný zástupca žiaka nepredložil škole v stanovenom termíne doklad o návšteve školy v zahraničí. Súčasťou ďalšej dokumentácie školy boli rozvrh hodín, zápisnice z rokovania poradných orgánov riaditeľa školy, dokumentácia súvisiaca s organizovaním školských a mimoškolských aktivít, ako aj dokumentácia žiakov so ZZ. V predchádzajúcom školskom roku žiadny žiak nevykonával komisionálne skúšky.

Plán profesijného rozvoja PZ deklaroval podporu odborného rastu a vzdelávania PZ aj jeho aktualizáciu podľa individuálnych potrieb učiteľov a školy v súlade s cieľmi v ŠkVP. V ostatných dvoch rokoch sa odborný rast väčšiny PZ orientoval na aktualizáciu (práca s elektronickou triednou knihou) a inovačné formy vzdelávania (koučing a mentoring, komunikácia podporujúca inkluzívne vzdelávanie). V aktuálnom školskom roku si 1 PZ rozširovala svoje profesijné kompetencie v oblasti funkčného vzdelávania. Monitorovanie dopadu nadobudnutých kompetencií z absolvovaných vzdelávaní vedenie školy však prostredníctvom hospitačnej činnosti nerealizovalo. Vzhľadom na nízku úroveň vyučovania na oboch stupňoch vzdelávania absentovalo vzdelávanie v oblasti využívania IKT, moderných foriem a metód vyučovania, stratégií smerujúcich k rozvíjaniu vyšších myšlienkových procesov aj kooperatívnych činností žiakov. Riaditeľ školy predložil vlastný plán manažérskeho rozvoja a spolu so zástupkyňou školy si v aktuálnom školskom roku stanovili zámer získavať kompetencie v rámci aktuálnej školskej a pracovno-právnej legislatívy.

Riaditeľ školy vydával **rozhodnutia vo veciach** podľa platného právneho predpisu. V aktuálnom školskom roku bolo riaditeľom školy vydaných aj 19 rozhodnutí o povolení plniť povinnú školskú dochádzku mimo územia SR, avšak iba na základe potvrdenia o návšteve školy v zahraničí, ktorého súčasťou nebola žiadosť zákonného zástupcu. Podľa jeho vyjadrenia škola mala vedomosť o tom, že aj ďalší 12 žiaci odcestovali so svojimi rodičmi do zahraničia, avšak škola v týchto prípadoch neobdržala od nich žiadosť ani potvrdenie o návšteve školy v zahraničí. Tieto skutočnosti kontrolovaný subjekt oznámil príslušným úradom. Vo výkone štátnej správy v 1. stupni boli ďalej zistené nedostatky v oslobodení žiaka od vzdelávania sa v predmete TSV iba na základe lekárskeho odporúčania bez žiadosti zákonného zástupcu a bez riaditeľom školy vydaného rozhodnutia o oslobodení.

V škole boli zriadené **metodické orgány (MO)⁵**, ktorých činnosť sa riadila podľa vypracovaných plánov. Z analýzy predložených dokumentov a z rozhovorov s vedúcimi

³ Plán profesijného rozvoja; plán manažérskeho rozvoja riaditeľa školy; plán vnútroškolskej kontroly, školský poriadok; plán práce školy.

⁴ Smernice, ktoré konkretizovali postup školy pri organizovaní školských aktivít, využívaní pracovného času PZ, vstupe do budovy školy, vedení pedagogickej dokumentácie, vydaní vysvedčení, uvoľňovaní a ospravedlňovaní žiakov z vyučovania, vykonávaní dozorov, riešení šikanovania a pod.

⁵ Metodické združenie 1. až 4. ročník; Metodické združenie ŠT; Predmetová komisia výchovných predmetov; Predmetová komisia SJL a cudzích jazykov, OBN a DEJ; Predmetová komisia MAT, FYZ, CHE, GEG, BIO, INF.

MO vyplynulo, že učitelia sa na zasadnutiach MO zameriavali najmä na rozpracovanie úloh vyplývajúcich z hlavných cieľov výchovy a vzdelávania, vymedzenie jednotného postupu pri hodnotení a klasifikácii žiackych výkonov, stanovenie kritérií hodnotenia predmetov, prehodnotenie vybavenia učebnými pomôckami a na prípravu žiakov na súťaže. Úroveň vedomostí žiakov členovia MO diagnostikovali prostredníctvom vstupných a výstupných previerok vo vybraných predmetoch. Venovali sa aj vyhodnocovaniu vzdelávacích výsledkov žiakov, avšak bez konkretizovania nedostatkov, pomenovania problémových oblastí a bez prijímania opatrení na ich zlepšenie. Absentovala analýza vzdelávacích výsledkov žiakov ohrozených školským neúspechom. Aktivity MO v oblasti interného vzdelávania napr. formou otvorených hodín alebo odovzdávaním si informácií z absolvovaných vzdelávaní ich členov neboli zaznamenané.

Kontrolovaný subjekt mal vypracovaný **vnútorný systém kontroly a hodnotenia**. Kritériá hodnotenia a klasifikácie vzdelávacích výsledkov žiakov v primárnom a nižšom strednom vzdelávaní boli vymedzené v UO jednotlivých predmetov a prerokované aj na zasadnutiach poradných orgánov riaditeľa školy. Postupy a pravidlá pre hodnotenie správania spolu s opatreniami vo výchove boli súčasťou školského poriadku. Žiaci boli s nimi oboznámení na úvodných hodinách a zákonní zástupcovia na triednom aktíve. Informácie o prospechu a správaní žiakov škola poskytovala zákonným zástupcom prostredníctvom žiackej knižky, avšak podľa vyjadrenia riaditeľa školy žiaci nižšieho stredného vzdelávania žiacke knižky nepoužívali, lebo mali tendenciu ich poškodiť alebo zničiť. Účasť rodičov na triednych aktívoch, kde sa tiež mohli oboznámiť s výchovno-vzdelávacími výsledkami svojich detí, bola spravidla nízka. Kontrolovaný subjekt nevedel preukázateľne zdokladovať sprostredkovanie informácií zákonným zástupcom žiakov o mimoriadnom zhoršení ich prospechu alebo správania. Vedúci PZ mali vypracovaný plán kontrolnej a hospitačnej činnosti zameraný na pedagogickú oblasť, ktorý obsahoval mesačný harmonogram kontroly vrátane stanovených metód, foriem, prostriedkov a spôsobov jej realizácie. Hospitačná činnosť vedúcich PZ sa sústredila predovšetkým na obsah vyučovacích hodín a profesijné správanie učiteľov, pričom v minimálnej miere sa venovala podrobnejšiemu hodnoteniu činností a výkonov žiakov. Vzhľadom na prevažne pozitívne hodnotenia činnosti vyučujúcich, ktoré v určitých vzdelávacích oblastiach nekorelovali so zisteniami ŠŠI, hospitujúci neprijímali opatrenia, nevykonávali následnú kontrolu a výsledky neanalyzovali a nezovšeobecňovali na zasadnutiach poradných orgánov riaditeľa školy. Prevažne formálna hospitačná činnosť nevytvárala podmienky na systematické skvalitňovanie edukácie v kontrolovanom subjekte. Hodnotenie PZ bolo riaditeľom školy realizované raz ročne na základe stanovených kritérií hodnotenia, o čom boli vedené písomné záznamy.

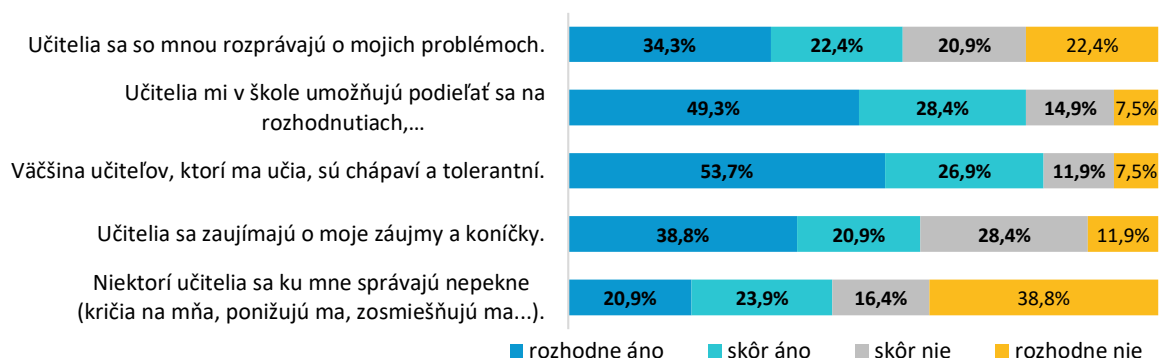
Kontrolovaný subjekt nerealizoval sebahodnotiace procesy ako systematickú plánovanú činnosť. Riaditeľ školy nepovažoval **autoevalváciu** za užitočný nástroj zvyšovania kvality práce školy, ale za ďalšiu byrokratickú záťaž.

Z dotazníka zadaného ŠŠI pre 24 PZ zisťujúceho klímu školy vyplynulo, že vzájomné vzťahy medzi nimi a vedením školy sa vyznačovali **uzavretou klímou**. Celkový index otvorenosti bol výrazne nižší ako pásmo bežných hodnôt slovenského priemeru, a to hlavne v oblasti angažovaného správania sa učiteľov, ich sociálnej blízkosti, frustrovanosti a v oblasti ústretového správania riaditeľa školy. Podrobné výsledky dotazníka boli zaznamenané v Prílohe č. 1. Zistenia z dotazníka sčasti korešpondovali s výsledkami dotazníka pre PZ so zameraním na monitorovanie ich emocionálnej pohody na pracovisku. Takmer tretina opýtaných (29,2 %) nepovažovala túto školu za dobré pracovné miesto, čo mohlo súvisieť aj s klímou školy, a viac ako tretina pociťovala stres zo zodpovednosti za riešenie východných

problémov žiakov (33,3 %), za ich vzdelávacie výsledky (37,5 %) a pri práci pociťovala nadmernú záťaž z rozsahu svojich pracovných povinností (33,3 %). Alarmujúcim bolo vyjadrenie viac ako polovice respondentov (54,2 %), ktorí pociťovali negatívny vplyv práce na ich zdravotný stav. I napriek týmto negatívnym pocitom viac ako štyri pätiny opýtaných cítili spoluzodpovednosť za činnosť školy, radosť z ich práce na tejto škole a v učiteľskom povolání videli veľa výhod (87,5 %). Respondenti pozitívne vnímali svoju pedagogickú činnosť, a to predovšetkým vo svojich schopnostiach motivovať žiakov (87,5 %), zabezpečovať v triede disciplínu žiakov (95,8 %) a tiež poskytovať im alternatívne vysvetľovanie, ak niečomu nerozumeli (100 %).

Vzájomné **vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi** posudzovala ŠŠI na základe zadaného dotazníka, ktorý vyplnilo 67 žiakov 5. až 9. ročníka (*Graf č. 13*). Zo zaznamenaných odpovedí vyplynulo, že nie každý z nich mal s učiteľmi pozitívne sociálne vzťahy. Viac ako dve pätiny opýtaných (43,3 %) vyjadrili názor, že sa učitelia nerozprávali s nimi o ich problémoch a často sa k nim nesprávali pekne (44,8 %). Aj keď podľa väčšiny respondentov (80,6 %) boli učitelia tolerantní a chápací, dve pätiny (40,3 %) nevnímali záujem učiteľov o ich koníčky a záľuby. Podľa vyjadrenia takmer štvrtiny žiakov (22,4 %) im nebolo umožnené podieľať sa na rozhodnutiach, ktoré by prispeli k zlepšeniu práce školy. Výrazne pozitívnejšie žiaci vnímali svoju spolupatričnosť k triede, ktorú navštevovali. Viac ako štyri pätiny z nich považovali kolektív triedy za dobrý a priateľský (85,1 %), v tomto kolektíve mali kamarátov (88,1 %), ktorí ich brali takých, akí sú (86,6 %). Približne rovnaká časť opýtaných (85,1 %) bola rada, že chodí práve do tejto školy. I napriek tomu však takmer polovica (47,8%) aktérov učenia sa pociťovala na hodinách stres a úzkosť a až takmer tri štvrtiny (74,7 %) sa obávali zlej známky. Podľa zistení ŠŠI z hospitovaných hodín žiakom často chýbala vnútorná motivácia a snaha pre prijímanie nových poznatkov, čo však nekorešpondovalo s ich odpoveďami v dotazníku, v ktorom prejavili názor, že ich učenie bavilo (85,1 %), považovali ho za dôležité (79,1 %) a chápali súvislosti medzi dosahovaním dobrých výsledkov v škole a uplatnením sa v živote (91,1 %). Zistenia ŠŠI sa tiež nezhodovali s odpoveďami respondentov, v ktorých mali vyjadriť svoj názor na uplatňovanie efektívnych stratégií učenia vyučujúcimi. Na sledovaných hodinách boli v práci učiteľov zaznamenané nedostatky v oblasti formatívneho hodnotenia žiakov a vo vytváraní priestoru pre diskusiu a sebahodnotenie, pričom efektívne stratégie vyučovania boli učiteľmi uplatňované iba na 57,2 % hodínach. I napriek tomu takmer dve tretiny opýtaných žiakov (65,7 %) uviedli, že mali možnosť v škole diskutovať, hodnotiť svoju prácu (80,6 %) a viac ako štyrom pätinám respondentov (88,1 %) bolo z hodnotenia učiteľov jasné, čo majú urobiť preto, aby sa zlepšili.

Graf 13 Vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi z pohľadu žiakov

Podľa vyjadrenia PZ zo strany školy bolo prejavované úsilie o budovanie korektných **vzťahov so zákonnými zástupcami** s cieľom posilniť dôveru medzi školou a rodinou. V dotazníku zameranom na prácu s menej úspešnými žiakmi (MÚŽ) sa PZ vyjadrili, že sa počas školského roka snažili o kontakt s rodičmi s cieľom poskytnúť im informácie o vzdelávacích výsledkoch ich detí (84,6 %). I keď z rozhovoru s nimi a tiež s riaditeľom školy vyplynulo, že záujem časti rodičov o dianie v škole a hlavne o pokrok ich detí v učení bol ojedinelý, viac ako dve tretiny učiteľov (69,2 %) sa vyjadrili, že neiniciovali stretnutia s rodičmi pri organizovaní mimoškolských aktivít a takmer dve pätiny PZ (38,5 %) sa nesnažili o ich zapojenie do vyučovacieho procesu či do mimoškolských aktivít.

V dotazníku zadanom ŠŠI 66 žiakom 5. až 9. ročníka monitorujúcim **bezpečnosť školského prostredia** sa väčšina opýtaných (87,9 %) vyjadrila, že školu navštevovali radi. Viac ako štyri pätiny respondentov (81,8 %) považovali svojich vyučujúcich za tolerantných ľudí, ktorí dokázali spravodlivo riešiť prejavy nevhodného správania sa u žiakov. Neprimerané a rušivé správanie spolužiakov počas vyučovania prekážalo takmer polovici (45,5 %) žiakov. Väčšina opýtaných (87,9 %) využívala voľný čas počas prestávok najmä na rozhovory so svojimi rovesníkmi, pričom viac ako polovica (56,1 %) priznala, že niekedy počas prestávok sa medzi spolužiakmi vyskytli aj slovné spory, provokácie či bitky. Aj napriek tomu, že štyri pätiny respondentov (80,3 %) vnímali školu ako bezpečné prostredie, v dotazníku uviedli, že v škole zažili aj nepríjemné situácie spojené s agresívnym správaním (33,3 %) a s fyzickými útokmi (21,2 %) niektorých rovesníkov voči svojej osobe, s ich zámerným ignorovaním (18,2 %), s braním a ničením ich vecí (18,2 %), s vysmievaním (16,7 %) a s ohováraním (15,2 %). Žiaci sa taktiež vyjadrili, že zo strany niektorých spolužiakov zaznamenali na sociálnych sieťach aj ohováranie (22,7 %), vyhrážanie sa (18,2 %) a uverejňovanie fotiek či videí s cieľom zosmiešniť ich (9,1 %). Takmer tretina opýtaných (30,3 %) ďalej uviedla, že bola šikanovaná, pričom s touto nepríjemnou skúsenosťou sa zdôverila najmä rodičom (19,7 %) a triednemu učiteľovi (18,2 %). Niektorí respondenti (9,1 %) sa nezdôverili nikomu a nevyhľadali pomoc dospelšej osoby. Podľa ich vyjadrení najčastejšie dochádzalo k ich šikanovaniu v triede počas vyučovania (10,6 %) a počas prestávok (9,1 %) alebo počas prestávok na WC (9,1 %). Poskytnutie pomoci rovesníkovi, ktorým bolo ubližované, deklarovali v dotazníku až tri štvrtiny žiakov (74,2 %), pričom svedkom šikanovania boli najčastejšie v triede počas prestávky (36,4 %). V časti dotazníka monitorujúceho školskú dochádzku žiakov sa takmer dve tretiny opýtaných (63,6 %) vyjadrili, že vedenie školy a učelia netolerovali neskoré príchody žiakov na vyučovanie. Približne pätina žiakov (18,2 %) potvrdila neospravedlnenú pravidelnú neprítomnosť na vyučovaní s cieľom vyhnúť sa školským povinnostiam, pričom niektorí žiaci vymenškali výchovno-vzdelávací proces aj z dôvodu strachu z rovesníkov (16,7 %) a aj strachu z učiteľa (13,6 %). Z rozhovoru so školskými koordinátorkami vo výchove a vzdelávaní (koordinátorky prevencie) vyplynulo, že škola zaznamenala nárast poskytovaných intervencií najmä v oblastiach zameraných na problémy v rodine, na vzťahové problémy a na problémy v správaní žiaka v škole. Ďalej taktiež uviedli, že v spolupráci s vedením školy riešili niektoré z prejavov šikanovania týkajúce sa posmievania sa a zosmiešňovania spolužiakov, vandalizmu a ničenia školského zariadenia alebo vecí spolužiakov a vyžadovania vykonávať nezmyselné príkazy. Pri ich riešení škola postupovala v súlade so školským poriadkom a aj v súlade so smernicou o prevencii a riešení šikanovania žiakov, avšak monitoring zameraný na predchádzanie a odhaľovanie negatívnych javov v správaní žiakov a príznakov šikanovania

v škole nerealizovala. Kontrolovaný subjekt uskutočňoval rôzne aktivity⁶ v oblasti prevencie a eliminácie sociálno-patologických javov a rizikového správania žiakov, ako aj aktivity zamerané na podporu wellbeingu žiakov⁷. Podľa zistení školských inšpektorov vyučujúci svojimi postojmi, ústretovou komunikáciou a pozitívnym vzťahom k žiakom prispievali k pozitívnej sociálnej klíme, ktorá bola zaznamenaná takmer na všetkých sledovaných hodinách.

Na konci školského roku 2023/2024 škola evidovala 45 MÚŽ⁸, ktorí neprospeli z viacerých predmetov, 21 žiakov⁹, ktorí **predčasne ukončili povinnú školskú dochádzku** v nižšom ako 9. ročníku a 5 žiakov, ktorí predčasne ukončili povinnú školskú dochádzku v 9. ročníku. Na oboch stupňoch vzdelávania žiaci najčastejšie neprospeli z predmetov MAT, SJL a na 2. stupni aj z cudzích jazykov. Za najčastejšie príčiny ich vzdelávacích neúspechov riaditeľ školy považoval nepravidelnú školskú dochádzku, ľahostajný prístup k učeniu sa, nevyhovujúce materiálne podmienky domáceho prostredia a nesprávne postoje zákonných zástupcov k vzdelávaniu svojich detí. Ako ďalšiu príčinu označil aj dištančnú formu vzdelávania v čase pandémie COVID-19, ktorá negatívne ovplyvnila postoje žiakov k učeniu sa a ktorej dôsledkom ešte aj v súčasnosti je deficit ich vedomostí a zručností. V rozhovore tiež uviedol, že svoj podiel na školskom neúspechu žiakov má aj absentujúca a nedostatočná predškolská príprava a aj fakt, že škola neposkytovala záujmovú činnosť aj doučovanie pre žiakov z dôvodu nepostačujúcich autobusových spojov. Kontrolovaný subjekt nemal vypracovanú stratégiu znižovania školského neúspechu žiakov. Riaditeľ školy síce v rozhovore uviedol, že na zasadnutiach pedagogickej rady identifikovali MÚŽ a analyzovali ich edukačné problémy, avšak predložené zápisnice potvrdzovali len identifikáciu neprospievajúcich žiakov. Ďalej tiež uviedol, že škola neposkytovala žiakom PO, nakoľko zo strany zákonných zástupcov nebola podaná žiadosť o ich poskytnutie.

Žiakom so ZZ boli aj po rediagnostike osobitosti vzdelávania konkretizované v IVP. ŠŠI zisťovala príčiny školského neúspechu žiakov zadaním dotazníka 13 neprospievajúcim žiakom a 13 učiteľom vyučujúcich predmety, v ktorých neprospeľo najviac žiakov. V dotazníkoch všetci PZ uviedli ako hlavný dôvod neúspechu žiakov v jednotlivých predmetoch ich častú neprítomnosť na vyučovaní, čo v rozhovoroch potvrdili takmer všetci žiaci (92,4 %). Za najviac uplatňované formy podpory MÚŽ v edukačnom procese všetci vyučujúci označili individuálny prístup, diferenciaciu úloh a formatívne hodnotenie. S uplatňovaním formatívneho hodnotenia zo strany učiteľov v rozhovoroch súhlasili všetci žiaci, čo však na sledovaných hodinách nebolo ŠŠI potvrdené, pretože formatívne hodnotenie bolo učiteľmi využité len približne na jednej pätine kontrolovaných hodín. Individuálny prístup pedagógov potvrdili takmer všetci žiaci (92,4 %), avšak zaradenie diferencovaných úloh v edukačnom procese nedeclaroval ani jeden opýtaný žiak. Väčšina učiteľov (84,6 %) uviedla v dotazníku aj pomoc PA, čo taktiež nepotvrdil ani jeden žiak, avšak ich efektívnu činnosť zaznamenali priamym pozorovaním edukačného procesu školskí inšpektori najmä na niektorých hodinách MAT a SJL. Približne polovica vyučujúcich (53,9 %) označila v dotazníku aj uplatňovanie rovesníckeho učenia, čo potvrdili dve pätiny opýtaných žiakov (38,5 %), ale len 2 učitelia deklarovali

⁶ Napr. bezpečnosť v online priestore; prevencia návykového a rizikového správania; prevencia konkrétnych závislostí; prevencia negatívneho vplyvu médií na životný štýl žiakov a pod.

⁷ Rozvoj emocionálnych a sociálnych zručností; predchádzanie konfliktom a rozvoj zručností efektívneho riešenia konfliktov.

⁸ 1 žiakov primárneho vzdelávania a 44 žiakov nižšieho stredného vzdelávania.

⁹ 1 žiak z 5. ročníka, 7 žiakov zo 6. ročníka, 4 žiaci zo 7. ročníka a 9 žiakov z 8. ročníka.

aj doučovanie žiakov, čo žiaden z nich v rozhovoroch neuviedol. Všetci opýtaní žiaci pozitívne vnímali povzbudenie a pochvalu od vyučujúcich za správne zodpovedanú otázku alebo správne vyriešenú úlohu. PZ v dotazníku tiež zhodne uviedli, že ak žiak v edukácii zlyhával, informovali zákonných zástupcov o jeho problémoch, ale komunikácia s nimi bola podľa ich vyjadrenia výrazne limitovaná ich nezáujmom. Všetci PZ vo svojich odpovediach taktiež deklarovali, že vedenie školy im umožnilo zdieľať príklady dobrej praxe na zasadnutiach poradných orgánov a vytváralo priestor pre spoluprácu s odbornými zamestnancami pri podpore a pomoci MÚŽ, čo však predložená dokumentácia školy nepotvrdila. Podľa vyjadrenia vedenia školy boli všetci PZ dostatočne didakticky pripravení na vzdelávanie MÚŽ a 3 z nich mali v aktuálnom školskom roku aj naplánované ďalšie vzdelávanie týkajúce sa MÚŽ a inkluzívnej edukácie v školách.

Kontrolovaný subjekt neorganizoval **kurzy** pre fyzické osoby, ktoré nezískali nižšie stredné vzdelanie.

Škola spolupracovala s poradenskými centrami, vzdelávacími inštitúciami, školami¹⁰ a rôznymi organizáciami¹¹. Svojich žiakov pravidelne zapájala do projektov, besied a aktivít s rozličnou tematikou¹². Súčasťou vzdelávacieho procesu boli aj exkurzie, výlety a divadelné predstavenia. Prostredníctvom svojho webového sídla informovala rodičov aj širokú verejnosť o dianí v škole. V aktuálnom školskom roku sa žiaci zapojili do činnosti školou zriadených 8 záujmových útvarov športového, tvorivého alebo umeleckého charakteru.

Zabezpečovaním **výchovného poradenstva** (VP) v škole, podľa vyjadrenia riaditeľa školy aj KP, nebol poverený žiaden PZ. Poradenstvo v oblasti výchovy a vzdelávania bolo žiakom a ich zákonným zástupcom poskytované výlučne triednymi učiteľmi. Z vyjadrení triednych učiteľov, ako aj z kontroly ich predloženej dokumentácie vyplynulo, že si neviedli záznamy o poskytovaných službách pre žiakov a ich zákonných zástupcov. Písomnú dokumentáciu triednych učiteľov o poskytovaných službách žiakom v oblasti výchovného poradenstva tvorili iba zápisy učiteľov k práci žiakov v klasifikačných záznamoch, ktoré prevažne súviseli s porušovaním školského poriadku. Triedni učitelia deklarovali, že výchovno-vzdelávacie problémy žiakov riešili so žiakmi aj s ich zákonnými zástupcami, avšak zo zrealizovaných stretnutí si nevypracovávali písomné záznamy. Zaisťovaním vhodných podmienok pre vzdelávanie žiakov so ŠVVP, ako aj riešením ich edukačných a sociálnych potrieb, poveril riaditeľ školy jednu učiteľku¹³, ktorá v rozhovore uviedla, že v rámci svojej činnosti poskytovala rodičom konzultácie pri riešení študijných problémov žiakov a všetkým PZ metodickú pomoc pri výchove a vzdelávaní žiakov so ŠVVP. Realizovanie uvedených aktivít so zákonnými zástupcami a PZ však nevedela preukázateľne zdokladovať. Edukačné a sociálne potreby žiakov so ŠVVP riešila aj v spolupráci s OZ poradenských zariadení, čo dokumentovali predložené písomné materiály. Neustanovením funkcie VP na škole a nerealizovaním plánovaného, cieleného a adresného poradenstva v oblasti výchovy a vzdelávania **nebol zabezpečený funkčný systém poskytovania VP**. Napriek nezabezpečeniu výchovného poradenstva žiakom viac ako dve tretiny (69,23 %) respondentov, v dotazníku pre žiakov 8. a 9. ročníka zameraného na poskytovanie VP, poznalo VP a takmer všetci (92,31 %) žiaci

¹⁰ Napr. Spojená škola, Budovateľská 1309, Vranov nad Topľou.

¹¹ Napr. Komunitné centrum Poša; Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) Vranov nad Topľou; Regionálny úrad verejného zdravotníctva (RÚVZ) Vranov nad Topľou; Okresné riaditeľstvo Policajného zboru (OR PZ) Vranov nad Topľou; Hornozemplínske osvetové stredisko Vranov nad Topľou.

¹² Zber PET fliaš; fašiangový karneval; beseda s PZ SR; ukážka výcviku policajných psov; „Dajme veciam druhú šancu“; „Deň matiek“ – akadémia a pod.

¹³ Učiteľka primárneho vzdelávania s rozširujúcim štúdiom špeciálnej pedagogiky.

uviedli, že im VP poradil, ak potrebovali, pretože sa vo veľkej miere (69,23 %) zaujímal o ich problémy. Z voľného rozhovoru so žiakmi vyplynulo, že za VP žiaci považovali PZ, ktorá sa však zameriavala výlučne na poradenstvo v oblasti profesionálnej orientácie žiakov. Aj keď v kontrolovanom subjekte nebola vytvorená pozícia VP, viac ako polovica (53,85 %) opýtaných v dotazníku potvrdila stretnutia s poradcom, s ktorým sa rozprávali najmä o správaní žiakov a o vzájomných vzťahoch medzi nimi v triede. Stretnutia s VP odmietala takmer polovica (46,15 %) žiakov a takmer identická časť (53,85 %) respondentov uviedla, že ich rodičia sa nepotrebovali s VP stretávať. Rozhovory s odborníkmi z rôznych oblastí organizované VP v dotazníku potvrdili dve tretiny (66,67 %) opýtaných.

Funkciu **KP** v škole vykonávala PZ, ktorá spĺňala kvalifikačné predpoklady pre výkon pedagogickej činnosti, bez špecializačného vzdelávania zameraného na kariérové poradenstvo, pretože pozíciu KP vykonávala viac ako 10 rokov. Pre vytvorenie optimálnych pracovných podmienok v oblasti kariérového poradenstva mala znížený základný úväzok učiteľa, upravený rozvrh hodín, notebook s prístupom na internet a vyčlenenú miestnosť. Z dokumentácie KP vyplynulo, že pre svoju činnosť mala vypracovaný plán poradenstva so zameraním na starostlivosť o žiakov v oblasti profesijnej orientácie a na poradenskú prácu so zákonnými zástupcami aj s PZ školy. Kontrolou písomných materiálov bolo zistené, že KP s cieľom poskytovať žiakom a ich zákonným zástupcom informácie o profesijnej orientácii žiakov nemala stanovené konzultačné hodiny. Stretnutia so zákonnými zástupcami realizovala kedykoľvek podľa ich potreby alebo si stretnutie s ňou rodičia dohodli telefonicky. V rozhovore uviedla, že žiakom v kooperácii s triednymi učiteľmi zaistovala tiež poradenskú podporu pri výbere školy, ako aj pri postupnom ujasňovaní si predstáv o alternatívach ďalšieho štúdia po ukončení ZŠ a o príprave na budúce povolanie. Zo zrealizovaných konzultácií so žiakmi a ich zákonnými zástupcami si nevedla písomné záznamy. KP sa v rozhovore vyjadrila, že poskytovala informácie a poradenstvo o možnostiach ďalšieho štúdia aj žiakom so ZZ, zo SZP aj MÚŽ, ktorým hrozilo predčasné ukončenie školskej dochádzky. V dotazníku pre žiaka zameraného na KP takmer tri pätiny (58,97 %) opýtaných vedeli, kto z učiteľov v škole vykonáva túto funkciu a väčšina (92,31 %) žiakov 8. a 9. ročníka pokladala za dôležité mať v škole KP. Pre žiakov 8. a 9. ročníka KP neuskutočnila diagnostiku¹⁴ v oblasti profesijnej orientácie v spolupráci s poradenským zariadením. Viac ako tri pätiny (64,10 %) respondentov uviedli, že pre školu, na ktorej budú ďalej študovať, sa rozhodovali na základe vlastného rozhodnutia a tretina (30,77 %) opýtaných si školu vybrala, pretože to chceli rodičia. Na osobnom rozhovore s KP o možnostiach ďalšieho štúdia a výbere školy sa nezúčastnila viac ako polovica (56,41 %) respondentov. KP v rozhovore aj v dotazníku deklarovala, že zákonným zástupcom žiakov poskytovala konzultácie o možnostiach výberu vhodnej školy, o typoch a druhoch škôl či o študijných odboroch a žiakov informovala aj o výhodách duálneho vzdelávania. Viac ako dve tretiny (69,23 %) opýtaných v dotazníku uviedli, že KP im poskytla úplné alebo postačujúce informácie o tejto forme vzdelávania. Údaje nevyhnutné k profesijnej orientácii žiakov získavala KP z webových sídel stredných škôl, ako aj priamou konzultáciou so zástupcami stredných škôl Metodickú pomoc súvisiacu s kariérovým poradenstvom jej poskytovalo poradenské zariadenie¹⁵.

Prevenciu šikanovania, drogových závislostí a ďalších sociálno-patologických javov zabezpečovali **2 školské koordinátorky vo výchove a vzdelávaní (koordinátorky prevencie)**.

¹⁴ Diagnostika špecifik kariérového vývinu žiaka.

¹⁵ CPP, Bernoláková 92, Vranov nad Topľou.

Vypracovaný plán zahŕňal besedy a prednášky na rôzne témy¹⁶, ktoré sa realizovali v spolupráci s triednymi učiteľmi alebo rôznymi organizáciami¹⁷. I napriek tomu, že v škole absentovalo funkčné výchovné poradenstvo ani činnosť koordinátoriek prevencie nebola zameraná na dôležité oblasti ako riešenie problematiky záškoláctva či systematická podpora žiakov s problémami v učení a správaní. Kontrolovaný subjekt mal vypracované interné smernice¹⁸ k téme sociálno-patologických javov a žiakom zabezpečoval informácie prostredníctvom informačných plagátov.

Kontrolovaný subjekt **nemal zriadenú** pozíciu školského špeciálneho pedagóga ani školského psychológa, čím vzhľadom na počet žiakov so ZZ nebolo zabezpečené interné odborné poradenstvo pre PZ, žiakov a ich zákonných zástupcov.

Priamu pomoc pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní žiakov so ŠVVP poskytovali v kontrolovanom subjekte aj 3 **PA**, ktoré pracovali so žiakmi v bežných i v ŠT. Na sledovaných hodinách bola ich činnosť zameraná predovšetkým na poskytovanie individuálnej podpory pre jednotlivých žiakov. PA svoju činnosť vo výchovno-vzdelávacom procese konzultovali s vyučujúcimi, avšak v rozhovore uviedli, že neboli členkami MO.

Riadenie školy bolo na priemernej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Vedúci PZ spĺňali kvalifikačné predpoklady a požiadavky na výkon riadiacej funkcie. Výchovno-vzdelávací proces zabezpečovali kvalifikovaní PZ, ktorí spĺňali aj požiadavky na výkon špecializovaných činností v kariérových pozíciách triedny učiteľ, kariérový poradca, koordinátor vo výchove a vzdelávaní, vedúci predmetovej komisie a vedúci metodického združenia. Celková **odbornosť vyučovania** v škole dosahovala 81,7 % (1. stupeň 87,5 %, 2. stupeň 68,8 %, ŠT na 2. stupni 100,0 %). Spoločne neodborne boli na primárnom stupni vzdelávania vyučované predmety PVC, hudobná výchova (HUV), sčasti neodborne výtvarná výchova (VYV) a neodborne v plnej miere predmety PVO a INF. V triedach nižšieho stredného vzdelávania sa čiastočne neodborne vyučovala technika (THD) a polovica hodín TSV. Neodborne odučená bola väčšia časť hodín MAT, INF, OBN a v plnej miere boli neodborne vyučované predmety DEJ, HUV a CHE. Nepôsobenie OZ a tiež školského špeciálneho pedagóga neprispievalo k optimalizácii výchovného a vzdelávacieho vývinu žiakov so ŠVVP.

Výchova a vzdelávanie žiakov sa uskutočňovali v 1 trojpodlažnej budove, v ktorej bolo zriadených 15 kmeňových tried. Triedy primárneho vzdelávania boli vybavené interaktívnymi tabuľami a výkonným internetovým pripojením, pričom na 2. stupni bola digitálnou technikou vybavená iba 1 trieda. V priestoroch školy bola zriadená obecná knižnica, ktorú využívali žiaci v edukačnom procese aj žiaci ŠKD. Kontrolovaný subjekt disponoval aj 1 multimediálnym pracoviskom, 2 PC učebňami, 5 odbornými učebňami pre vyučovanie prírodovedných predmetov a THD. **Priestorové a materiálno-technické podmienky** školskej dielne umožňovali rozvíjať manuálne zručnosti žiakov, čo malo pozitívny vplyv na plnenie obsahu vzdelávania predmetov zo vzdelávacej oblasti Človek a svet práce. Pre potreby predmetu TSV mala škola vybudované 2 telocvične so šatňami a sprchami. Interiér budovy dopĺňali skladové priestory,

¹⁶ Agresivita, užívanie drog, kyberšikanovanie a ďalšie patologické správanie, zdravie a zdravý životný štýl, manželstvo a rodičovstvo.

¹⁷ SCPP, Námestie sv. Cyrila a Metoda 161, Sečovce; Komunitné centrum Kamenná poruba; ÚPSVaR Vranov nad Topľou.

¹⁸ Smernica k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školskom prostredí; Smernica proti šíreniu drog v školskom prostredí.

učiteľské kabinety, kabinet pre PA a priestranná školská jedáleň. Žiaci mali k dispozícii šatne, ako aj oddychové zóny na relax počas prestávok a voľného času. V exteriéri školy bolo vybudované obecné športové multifunkčné ihrisko, ktoré kontrolovaný subjekt využíval pri športových aktivitách a školských športových súťažiach. Vnútorne a vonkajšie priestory školy sa vo vyučovacom čase využívali podľa efektívne vypracovaných rozvrhov hodín a prevádzkových poriadkov. V čase mimo vyučovania sa vo vnútorných priestoroch realizovali rôzne aktivity a záujmové krúžky pre žiakov. Jeden z vchodov do objektu mal vybudovaný bezbariérový vstup, no interiér kontrolovaného subjektu nebol prispôsobený pre potreby žiakov s pohybovým obmedzením.

Škola disponovala dostatočným množstvom **učebníc a učebných textov** schválených ministerstvom školstva. Učebné priestory kontrolovaného subjektu boli primerane vybavené edukačnými pomôckami vo vzťahu k obsahu vzdelávania a k plneniu UO jednotlivých predmetov. Didaktickou technikou, interaktívnymi tabuľami, notebookmi a PC zostavami boli vybavené 3 odborné učebne. Zistenia z hospitačnej činnosti však preukázali, že učitelia iba zriedka viedli žiakov k efektívnemu využívaniu IKT. Z rozhovoru s vedením školy vyplynulo, že v prípade prechodu na dištančnú formu vzdelávania, škola by pre žiakov nemala dostatok funkčnej digitálnej techniky. Vo vzťahu k obsahu vzdelávania bol kontrolovaný subjekt postačujúco vybavený edukačnými pomôckami pre intaktných žiakov, ako aj dostatočným počtom kompenzačných¹⁹ a špeciálnych učebných pomôcok odporúčaných poradenskými zariadeniami pre žiakov so ŠVVP. Zistenia z kontrolovaných hodín preukázali, že materiálne prostriedky boli na väčšine hospitovaných hodín účelne a zmysluplne využité vo vzťahu k stanoveným cieľom vyučovania a k učebnej téme.

Kontrolovaný subjekt mal vypracovaný **školský poriadok** (ŠP), ktorý vydal riaditeľ školy po jeho prerokovaní v pedagogickej rade, avšak bez prerokovania v rade školy. Tento dokument upravoval všetky podrobnosti podľa platného právneho predpisu. Žiaci boli s jeho obsahom preukázateľne oboznámení na začiatku školského roka, ich zákonní zástupcovia na úvodných triednych aktívoch a zverejnený bol pri vstupe do budovy školy. V dotazníku²⁰ zadaného ŠŠI sa väčšina opýtaných žiakov (80,30%) vyjadrila, že s učiteľmi diskutovala o pravidlách správania stanovených v ŠP.

V školskom roku 2023/2024 škola evidovala v rámci dochádzky žiakov celkovo 115 014 vymeškaných hodín (1. stupeň 15 387 hodín a 2. stupeň 99 627 hodín), z ktorých bolo neospravedlnene vymeškaných 17 394 hodín (1. stupeň 2 645 hodín a 2. stupeň 14 749 hodín), a to najmä z dôvodu záškoláctva. Podľa vyjadrenia riaditeľa školy bol problém záškoláctva riešený v zmysle školského poriadku, ako aj v súlade s platnými právnymi predpismi. V prípade 55 žiakov, ktorí neospravedlnene vymeškali viac ako 15 vyučovacích hodín v mesiaci, **kontrolovaný subjekt zaslal príslušnému orgánu štátnej správy a obci 235 oznámení o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky**, avšak **škole nebolo od príslušného orgánu štátnej správy a obce zaslané žiadne spätné oznámenie o riešení problému s dochádzkou** týchto žiakov. Na konci školského roka 2023/2024 mali 68 žiaci zníženú známku zo správania a riaditeľ školy uložil 54 žiakom výchovné opatrenia za porušenie školského poriadku najmä v súvislosti s neospravedlnenými hodinami.

V kontrolovanom subjekte nebol ustanovený **školský parlament**.

Pri **organizácii vyučovania** bol dodržaný začiatok a koniec vyučovania, ako aj dĺžka vyučovacích hodín. Kontrolou predloženého rozvrhu hodín bolo zistené, že škola

¹⁹ Magnetické písmenká, stavebnica Plus-Plus nauč sa stavať abecedu, cvičenia na rozvoj motoriky.

²⁰ Dotazník pre žiaka základnej školy zameraný na bezpečnosť školského prostredia; 66 respondentov.

nestanovením obedňajšej prestávky v rozsahu minimálne 30 minút pre žiakov 7. až 9. ročníka²¹ po 6. vyučovacej hodine neprihliadala na základné fyziologické, psychické a hygienické potreby žiakov. Nedostatkom bolo aj prekročenie maximálneho počtu žiakov v triedach nižšieho stredného vzdelávania pri vyučovaní v predmetoch ANJ²² a náboženská výchova (NBV)²³, ako aj v ŠT²⁴ v predmete PVC.

ŠŠI kontrolou **dokumentácie súvisiacej s organizovaním mimoškolských aktivít** zistila, že boli realizované na základe záznamu o organizačnom zabezpečení, ktorý obsahoval poučenie zúčastnených osôb o bezpečnosti a ochrane zdravia a podpis PZ povereného riaditeľom školy. Žiaci sa týchto aktivít zúčastňovali s informovaným súhlasom zákonných zástupcov, v ktorom vlastnoručným podpisom potvrdili, že boli riadne poučení o dôsledkoch udelenia svojho súhlasu.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na dobrej úrovni.

2 ZÁVERY

PROCES VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Počas edukačného procesu sa žiaci spolupodieľali na vytváraní podnetného prostredia a prispievali k pozitívnej pracovnej atmosfére. Nedostatkom, ktorý ovplyvňoval vzdelávanie žiakov, bola podpriemerná úroveň ich komunikačných zručností, čo sa prejavilo na ich schopnosti verbalizovať svoje myšlienky. Vzhľadom na nízku mieru aplikovania didaktických postupov smerujúcich k rozvíjaniu vyšších myšlienkových procesov bolo potrebné venovať väčšiu pozornosť úlohám zameraných na analýzu, hodnotenie a tvorivosť. Zlepšenie si vyžaduje aj poskytnutie príležitostí na sebahodnotenie pokroku v učení, ako aj na rovesnícke hodnotenie. V malej miere boli rozvíjané občianske kompetencie z dôvodu nevytvorenia priestoru na vyjadrovanie a zdôvodnenie názorov a postojov k navodenej téme. Slabou stránkou vyučovania učiteľmi bolo nerozvíjanie kompetencií žiakov v oblasti využívania IKT. Skvalitnenie si taktiež vyžaduje zaraďovanie tímových foriem edukácie, ako aj uplatňovanie formatívneho hodnotenia a klasifikácie so zdôvodnením.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov,
- zadávanie úloh na rozvoj vyšších myšlienkových procesov zameraných na analýzu, hodnotenie a tvorivosť,
- rozvíjanie sebahodnotiacich zručností žiakov a zručností k hodnoteniu učebných výkonov spolužiakov,
- rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov vytváraním priestoru na vyjadrovanie a zdôvodňovanie vlastných názorov i na posudzovanie hodnotových postojov spolužiakov,

²¹ 7. A; 8. A; 8. B a 9. A.

²² 5. A; 5. B; 5. C; 6. B; 8. A; 8. B.

²³ 5. B; 5. C; 6. B; 7. A; 8. B; 9. A.

²⁴ 5. D; 5. E; 6. C; 6. D; 7. B; 7. C.

- vytváranie priestoru na rozvíjanie sociálnych kompetencií zameraných na prácu v skupine alebo vo dvojici, na prezentovanie výsledkov a objektívne posúdenie spoločnej činnosti,
- rozvíjanie kompetencií žiakov v oblasti využívania IKT,
- uplatňovanie formatívneho hodnotenia PZ.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

Učenie sa žiakov v špeciálnych triedach bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na nevyhovujúcej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

ŠkVP bol vypracovaný v súlade s ustanoveniami školského zákona, avšak stanovené ciele výchovy a vzdelávania neboli počas inšpekčnej činnosti v optimálnej miere napĺňané. Škola v základnom dokumente nedeklarovala úpravu podmienok výchovy a vzdelávania žiakov so ZZ, ako aj žiakov zo SZP a MRK. Taktiež absentovalo jeho prerokovanie v rade školy. Kontrolovaný subjekt mal vypracovaný aktuálny súbor dokumentov súvisiaci s procesom výchovy a vzdelávania, s riadením a s organizáciou školy. Nedostatky boli zistené vo vedení pedagogickej dokumentácie, ako aj v rozhodovacej činnosti riaditeľa školy. Úroveň riadenia školy znižovala aj málo efektívna činnosť MO a prevažne formálny kontrolno-hospitačný systém vedúcich PZ. Riaditeľ školy podporoval profesijný rozvoj PZ v súlade s koncepčným zámerom školy, ale vzhľadom na nízku úroveň výučby absentovalo vzdelávanie pedagógov zamerané na oblasti využívania IKT či aktivizujúcich foriem a metód vyučovania. Na identifikáciu aj predchádzanie školského neúspechu, ako aj predčasného ukončenia školskej dochádzky škola nemala vypracovaný komplexný systém opatrení. Negatívnym zistením bola uzavretá klíma školy. Podľa zistení z priamej hospitačnej činnosti boli vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi na hodinách pozitívne, avšak žiaci ich nepovažovali za dostatočne priateľské. Nízka miera spolupráce školy so zákonnými zástupcami žiakov, ako aj nefunkčný systém výchovného poradenstva ovplyvnili celkovú úroveň riadenia školy, ktorá bola na dolnej hranici priemernej úrovne.

Riadenie školy bolo na priemernej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

PZ vrátane vedenia školy spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti PZ v príslušnej kategórii a podkategórii. Odbornosť vyučovania dosahovala úroveň 81,7 %. Vhodne a účelne využité priestory kontrolovaného subjektu, ako aj materiálno-technické podmienky umožňovali realizovať edukáciu v súlade so ŠkVP a vytvárali predpoklady na naplnenie stanovených cieľov školy. Škola mala vydaný školský poriadok, ktorý však nebol prerokovaný v rade školy. Organizácia a realizácia iných súčastí výchovno-vzdelávacieho procesu bola v súlade s platnými právnymi predpismi. K nedostatkom v organizácii vyučovania patrilo nezariadenie obedňajšej prestávky pre žiakov vyšších ročníkov nižšieho stredného vzdelávania a nedodržanie stanoveného najvyššieho počtu žiakov v skupinách pri vyučovaní predmetov ANJ a NBV na 2. stupni a PVC v ŠT.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na dobrej úrovni.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	– výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrý	– prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	– vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
málo vyhovujúci	– prevaha negatív, výrazné nedostatky, citeľne slabé miesta, podpriemerná úroveň
nevyhovujúci	– výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

otvorená klíma školy

je charakterizovaná vzájomnou dôverou v učiteľskom zbore, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov, demokratickým štýlom riadenia školy, pričom systém riadenia je pevný a stabilný

uzavretá klíma školy

je charakteristická nedôverou medzi učiteľmi a ich slabou angažovanosťou; v riadení školy je cítiť formalizmus, riaditeľ si udržiava odstup, chod školy a smerovanie školy sú učiteľom nejasné

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 3 písm. i) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v nadväznosti na činnosti stanovené v § 38 ods. 1 zákona č. 138/2019 Z. z. *o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (nezabezpečenie výchovného poradenstva vo výchove a vzdelávaní žiakov),*
2. § 7 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov *(neprerokovanie ŠkVP v rade školy),*
3. § 7 ods. 5 písm. b) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov *(neakceptovanie vzdelávacieho programu pre žiakov ZZ – nevypracovanie vlastných poznámok k UP, nedodržanie maximálneho povoleného počtu žiakov v skupine pri vyučovaní predmetu PVC),*
4. § 7a ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov *(vypracovanie IVP pre žiakov so ZZ na nižšom strednom vzdelávaní bez konzultácie s týmito žiakmi),*
5. § 7a ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov *(IVP neobsahoval špecifické ciele a úpravu metód a foriem),*
6. § 25 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov *(vydanie rozhodnutia*

o povolení plnenia povinnej školskej dochádzky mimo územia SR bez písomnej žiadosti zákonného zástupcu),

7. § 25 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nezaznamenanie informácie do katalógového listu žiaka plniaceho si povinnú školskú dochádzku mimo územia SR, že zákonný zástupca žiaka nepredložil škole v stanovenom termíne doklad o návšteve školy v zahraničí*),
8. § 31 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*oslobodenie žiaka od vyučovania TSV bez žiadosti zákonného zástupcu a bez vydaného rozhodnutia*),
9. § 94 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*v škole nepôsobil školský špeciálny pedagóg, liečebný pedagóg, školský logopéd alebo školský psychológ*),
10. § 153 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*neprerokovanie školského poriadku v rade školy*),
11. § 2 ods. 7 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o ZŠ v znení vyhlášky č. 344/2023 Z. z. (*nezaradenie obedňajšej prestávky pre žiakov 7. až 9. ročníka v rozsahu najmenej 30 minút najneskôr po 6. vyučovacej hodine*),
12. § 3 ods. 1 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o ZŠ v znení vyhlášky č. 344/2023 Z. z. (*prekročenie najvyššieho stanoveného počtu žiakov v skupine pri vyučovaní predmetu NBV*),
13. § 3 ods. 2 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o ZŠ v znení vyhlášky č. 344/2023 Z. z. (*prekročenie najvyššieho stanoveného počtu žiakov v skupine pri vyučovaní predmetov ANJ*),
14. čl. 4 ods. 4 v nadväznosti na bod 11 prílohy č. 2 metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ v znení príkazu ministra č. 40/2021 (*hodnotenie diktátu žiaka s vývinovými poruchami učenia známku*),
15. čl. 4 ods. 5 metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ v znení príkazu ministra č. 40/2021 (*neinformovanie zákonného zástupcu žiaka bezprostredne a preukázateľným spôsobom o zhoršení prospechu a správania*),
16. čl. 4 ods. 8 metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ v znení príkazu ministra č. 40/2021 (*neinformovanie zákonných zástupcov žiaka o priebežných výsledkoch žiaka v žiackej knižke, v internetovej žiackej knižke alebo prostredníctvom iného informačného prostriedku preukázateľným spôsobom*),
17. čl. 4a ods. 1 písm. c) metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ v znení príkazu ministra č. 40/2021 (*nevypracovanie školskej stratégie znižovania školského neúspechu*).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie ŠŠI uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča:

- a) doplniť do ŠkVP osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so ZZ, zo SZP a z MRK,

- b) kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na všetkých vyučovacích hodinách a na uplatňovanie stratégií vyučovania, ktoré podporujú ich verbálny prejav,
- c) kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov zadávaním úloh na rozvoj vyšších myšlienkových procesov so zameraním na analýzu, hodnotenie a tvorivosť,
- d) kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na rozvíjanie sebahodnotiacich zručností žiakov a zručností k hodnoteniu učebných výkonov spolužiakov,
- e) kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov vytváraním priestoru na vyjadrovanie a zdôvodňovanie vlastných názorov i na posudzovanie hodnotových postojov spolužiakov,
- f) kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na rozvíjanie sociálnych kompetencií zameraných na prácu v skupine alebo vo dvojici, na prezentovanie výsledkov a objektívne posúdenie spoločnej činnosti,
- g) kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na rozvíjanie kompetencií žiakov v oblasti využívania IKT,
- h) kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na uplatňovanie formatívneho hodnotenia,
- i) analyzovať a vyhodnocovať na zasadnutiach poradných orgánov riaditeľa školy výsledky kontroly výchovno-vzdelávacieho procesu, prijímať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a kontrolovať ich plnenie v záujme zvýšenia kvality edukačného procesu,
- j) realizovať monitoring zameraný na prevenciu a odhaľovanie negatívnych javov v správaní sa žiakov a príznakov šikanovania, monitorovať sociálnu klímu v triedach, zistenia vyhodnocovať a v prípade potreby prijímať adekvátne opatrenia a preukázateľne kontrolovať ich plnenie,
- k) zaistiť účasť PA na zasadnutiach MO,
- l) analyzovať výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov na zasadnutiach MO, prijímať opatrenia na ich zlepšenie a kontrolovať ich akceptovanie,
- m) zriadiť školský podporný tím,
- n) ustanoviť školský parlament.

2. ukladá kontrolovanému subjektu v lehote do 21. 02. 2025 prijať konkrétne opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa *nezabezpečenia výchovného poradenstva vo výchove a vzdelávaní žiakov; neprerokovania ŠkVP v rade školy; neakceptovania vzdelávacieho programu pre žiakov ZZ – nevypracovanie vlastných poznámok k UP, nedodržanie maximálneho povoleného počtu žiakov v skupine pri vyučovaní predmetu PVC; nevypracovania IVP pre žiakov so ZZ na nižšom strednom vzdelávaní bez konzultácie s týmito žiakmi; nerozpracovanie špecifických cieľov, úpravu metód a foriem v IVP žiakov; vydania rozhodnutia o povolení plnenia povinnej školskej dochádzky mimo územia SR bez písomnej žiadosti zákonného zástupcu; nezaznamenania informácie do katalógového listu žiaka plniaceho si povinnú školskú dochádzku mimo územia SR, že zákonný zástupca žiaka nepredložil škole v stanovenom termíne doklad o návšteve školy v zahraničí; oslobodenia žiaka od vyučovania TSV bez žiadosti zákonného zástupcu a bez vydaného rozhodnutia; (nepôsobenia školského*

špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga, školského logopéda alebo školského psychológa v škole; neprerokovania školského poriadku v rade školy; nezaradenia obedňajšej prestávky pre žiakov 7. až 9. ročníka v rozsahu najmenej 30 minút najneskôr po 6. vyučovacej hodine; prekročenia najvyššieho stanoveného počtu žiakov v skupine pri vyučovaní predmetu NBV; prekročenia najvyššieho stanoveného počtu žiakov v skupine pri vyučovaní predmetov ANJ; hodnotenia diktátu žiaka s vývinovými poruchami učenia známkou; neinformovania zákonného zástupcu žiaka bezprostredne a preukázateľným spôsobom o zhoršení prospechu a správania; neinformovania zákonných zástupcov žiaka o priebežných výsledkoch žiaka v žiackej knižke, v internetovej žiackej knižke alebo prostredníctvom iného informačného prostriedku preukázateľným spôsobom a nevypracovania školskej stratégie znižovania školského neúspechu a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Prešov s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Prešov v termíne do **10. 10. 2025**.

PÍŠOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. ŠkVP
2. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2023/2024
3. zápisnice zo zasadnutí rady školy
4. zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady
5. dokumentácia súvisiaca s činnosťou MO
6. rozvrhy hodín tried
7. rozvrhy hodín učiteľov
8. triedne knihy
9. triedne výkazy
10. katalógové listy žiakov
11. školský poriadok
12. rozhodnutia vydané riaditeľom školy
13. dokumentácia KP
14. dokumentácia školských koordinátoriek vo výchove a vzdelávaní
15. dokumentácia súvisiaca so záškoláctvom
16. plán kontrolnej činnosti
17. záznamy z kontrolnej a hospitačnej činnosti
18. dokumentácia žiakov so ŠVVP
19. zápisnice z triednych aktívov
20. interné smernice
21. plán práce školy
22. organizačný poriadok
23. doklady o získanom vzdelaní PZ školy
24. plán profesijného rozvoja PZ
25. smernica k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov
26. dokumentácia súvisiaca s organizovaním školských a mimoškolských aktivít

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Adela Čebrová

Dňa: 28. 01. 2025

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:
Mgr. Adela Čebrová
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
PaedDr. Jozef Baran

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 28. 01. 2025 v Prešove:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:

Mgr. Adela Čebrová

.....

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Jozef Baran

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania)

PaedDr. Jozef Baran, riaditeľ školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Adela Čebrová, školská inšpektorka

.....

3 PRÍLOHY

1. **Klíma školy** (graf)
2. **Údaje o škole** (graf)

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti